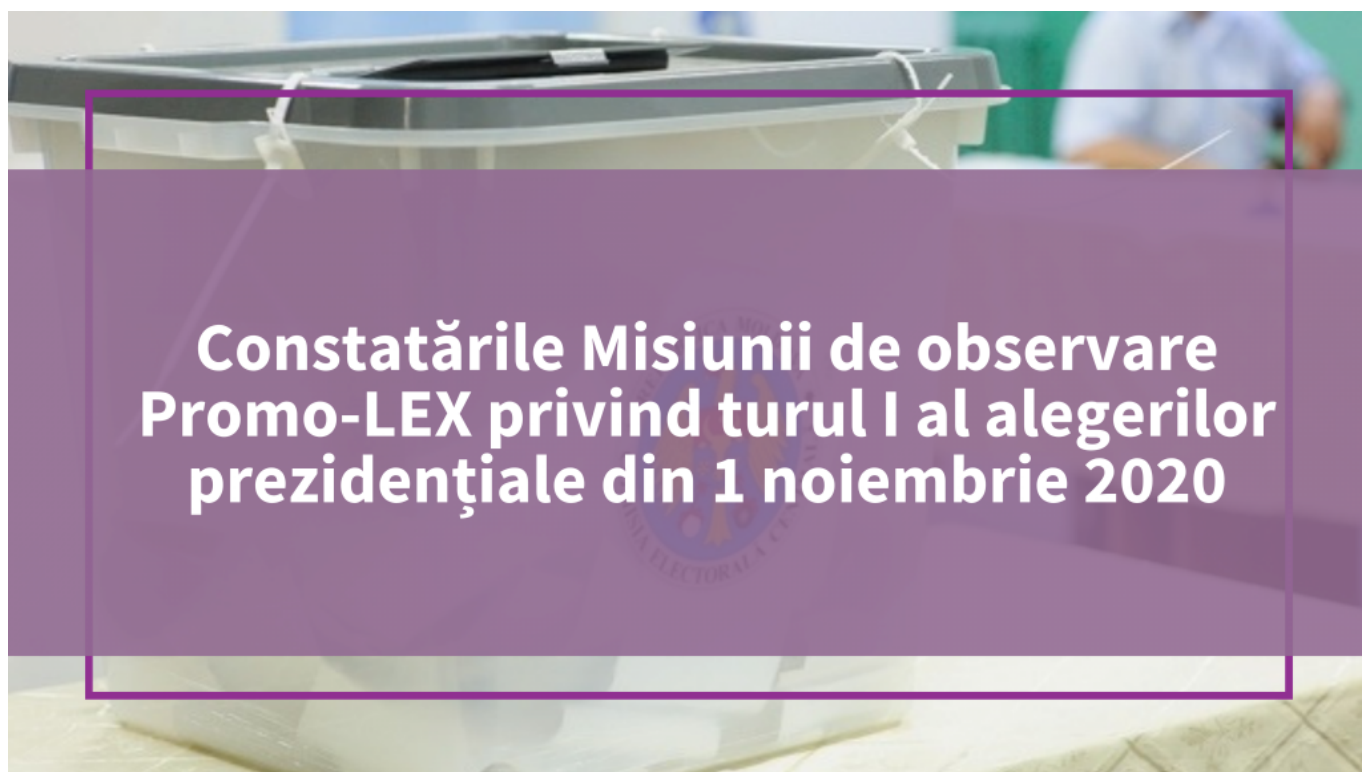

Constatările Misiunii de observare Promo-LEX privind turul I al alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020

6 noiembrie 2020

Misiunea de Observare (MO) Promo-LEX a publicat astăzi cel de-al șaselea raport de monitorizare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova. Raportul cuprinde principalele constatări cu privire la deschiderea și închiderea secțiilor de votare (SV), votarea pe parcursul zilei alegerilor și prezentarea incidentelor semnalate de observatori, precum și o analiză a rezultatelor totalizării voturilor realizată de către MO Promo-LEX.

În urma prelucrării tuturor rapoartelor recepționate de la

observatorii pe termen scurt (OTS) detașați în cele 608 secții de votare cuprinse în eșantion, de la observatorii care au monitorizat cele 42 secții de votare deschise pentru alegătorii din regiunea Transnistreană dar și din diasporă (52 SV), precum și de la observatorii din cadrul celor 80 echipe mobile, pe parcursul zilei alegerilor au fost analizate și publicate în total 481 de incidente.

MO Promo-LEX își exprimă îngrijorarea cu referire la minim 10 cazuri de intimidare a observatorilor sau obstrucționarea procesului de observare liberă în secția de votare. În plus, Promo-LEX a semnalat o situație alarmantă care afectează credibilitatea procesului electoral în SV 29/20 Soroca, Căinari Vechi, unde s-a depistat dispariția a 200 de buletine de vot neutilizate.

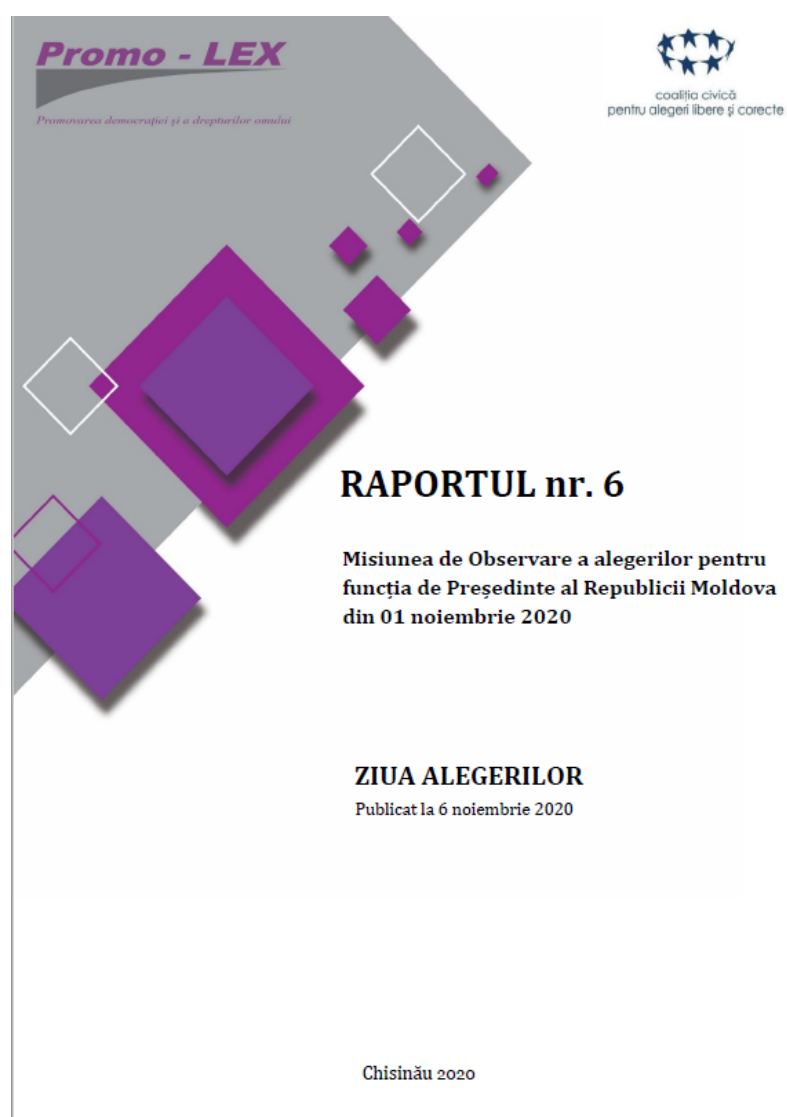
Totodată, în turul I al alegerilor Prezidențiale, din cele 50 cazuri de transportare organizată a alegătorilor cca. 74% au fost raportate pentru SV unde au votat alegătorii din regiunea transnistreană. La fel, au fost raportate 59 cazuri de fotografiere a buletinelor de vot și alte încălcări ale secretului votului, 35 de cazuri de deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri și 29 cazuri de deficiențe în listele electorale. În acest context, menționăm că, în turul I al alegerilor Prezidențiale s-a păstrat aceeași structură a tipurilor de incidente ca și în cadrul alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019 (ultimul scrutin național) .

Pe parcursul zilei alegerilor MO Promo-LEX a mai atenționat autoritățile și alți actori interesați despre cazurile de agitație electorală în ziua alegerilor (14) și despre zvonurile, tentativele sau chiar situațiile de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor (14).

Totuși, cantitativ, cel mai frecvent tip de incident raportat în ziua alegerilor (75 cazuri) s-a referit la nerespectarea măsurilor de protecție și prevenire a infecției COVID-19. În acest context, considerăm că, pentru cel de-al II tur de

scrutin este oportună suplinirea numărului cabinelor de vot din SV pentru a permite fluidizarea votării, în special în acele secții de votare unde s-a atestat o prezență sporită.

De asemenea, având în vedere contextul pandemic dar și perioada rece a anului în care ne aflăm, MO Promo-LEX a mai atras atenția la faptul că, aproape jumătate (43%) din totalul SV observate în ziua alegerilor nu sunt încălzite, fapt care ar putea pune în pericol sănătatea funcționarilor electorali și a altor persoane implicate în organizarea și desfășurarea alegerilor. Totodată, Promo-LEX a constatat că, cca. 265 (38%) din SV monitorizate în I tur de scrutin nu sunt accesibile pentru persoanele cu dizabilități locomotorii iar în cel puțin 12 SV (2%) condițiile de iluminare sunt insuficiente.

Cu referință la procesul de numărare a voturilor, observatorii Promo-LEX au raportat că, în cel puțin 186 SV (24%) membrii birourilor electorale au ignorat norma legală cu privire la obligativitatea prezentării buletinului de vot tuturor participanților la procesul de numărare de către un singur membru al biroului.

În urma analizei corectitudinii completării unui număr de 2

135 de PV de totalizare a voturilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova (colectate de observatorii Promo-LEX de la Consiliile electorale de Circumscripție) din totalul celor 2 143 întocmite, Promo-LEX a identificat 27 de PV eronate, care nu corespund formulelor de verificare. Comparativ cu alegerile locale generale din 2019, numărul proceselor-verbale identificate ca fiind eronate a crescut nesemnificativ, însă este mai mic comparativ cu alegerile prezidențiale din 2016 și cele parlamentare din 2019.

Rezultatele totalizării voturilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova realizată de MO Promo-LEX în baza proceselor verbale colectate de la Consiliile electorale de Circumscripție nu au indicat diferențe semnificative față de datele finale anunțate de Comisia Electorală Centrală. Totuși, MO Promo-LEX își manifestă îngrijorarea privind dinamica în creștere a numărului de alegători care votează la locul aflării (domiciliu sau reședință) în Republica Moldova.

Misiunea de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020, este desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, al Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Monitorizarea alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020”, precum și al Consiliului Europei prin proiectul „Suport pentru observarea civică a alegerilor prezidențiale din 2020 în secțiile de votare create în străinătate”. Componenta „Discursul instigator la ură” este susținută de către Departamentul justiție și drepturile omului al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova – etapa a IV-a”.

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba română.

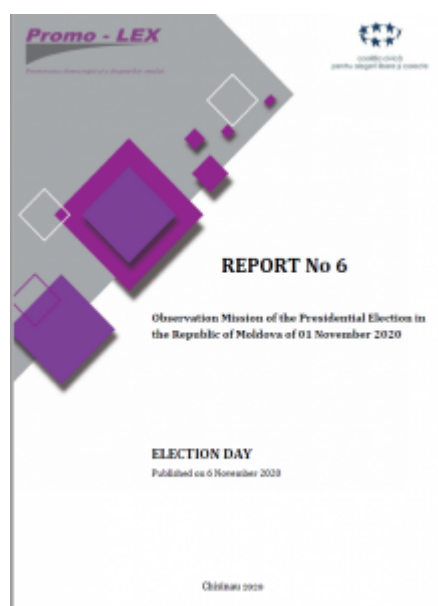
Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md

RAPORTUL nr. 6 | Misiunea de Observare a Alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 | ZIUA ALEGERILOR

Misiunea de Observare Promo-LEX prezintă numărul incidentelor din ziua alegerilor, precum și rezultatele preliminare ale numărării rapide a voturilor pentru alegerile prezidențiale din 1 noiembrie 2020

Datele preliminare ale numărării voturilor

Maia Sandu

Igor Dodon

33.73%	Promo-LEX (eșantion)	35.56%
32.15%	CEC (național, fără diasporă și stânga Nistrului)	35.78%
36.16%	CEC (total)	32.61%

Găsiți aici rezultatele preliminare ale numărării în paralel a voturilor pentru alegerile prezidențiale din 1 noiembrie 2020

Misiunea de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 este desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, al Departamentului Buna Guvernare al

Fundației Soros Moldova prin proiectul „Monitorizarea alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020”, precum și al Consiliului Europei prin proiectul „Suport pentru observarea civică a alegerilor prezidențiale din 2020 în secțiile de votare create în străinătate”. Componenta „Discursul instigator la ură” este susținută de către Departamentul justiție și drepturile omului al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova – etapa a IV-a”.

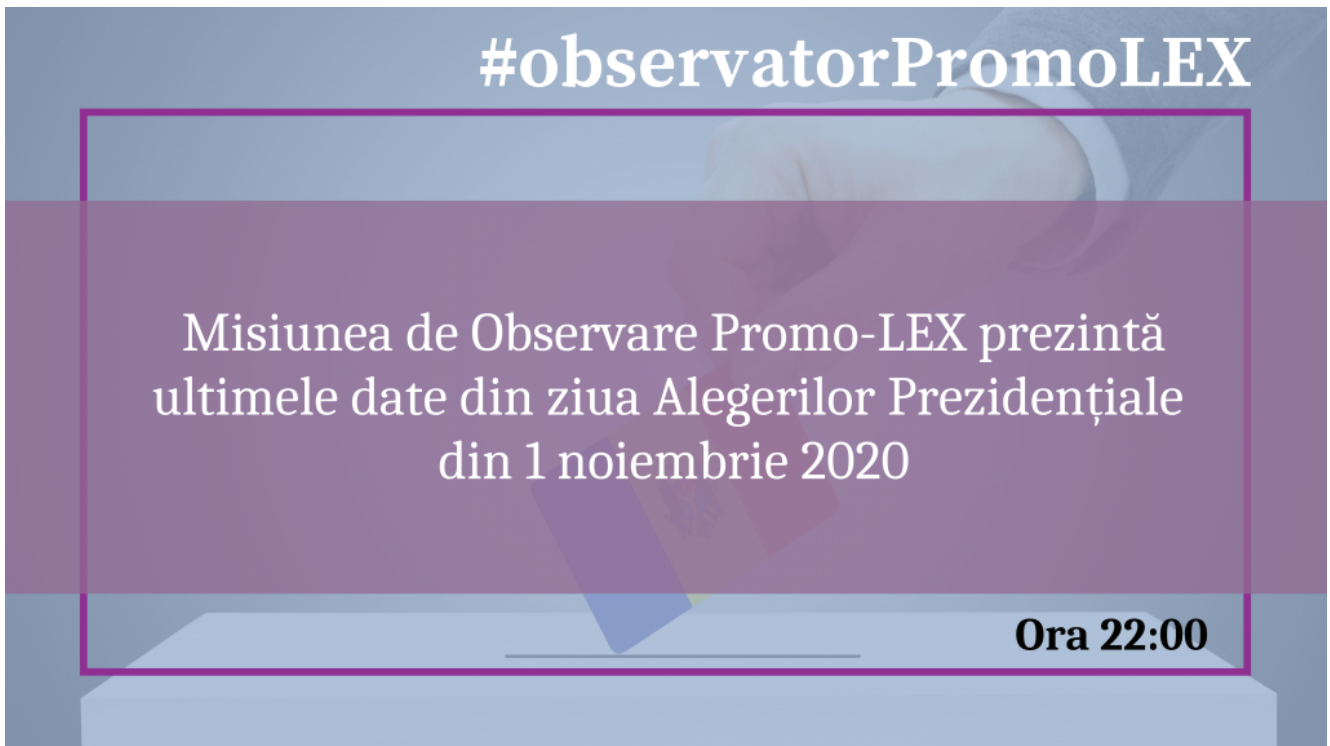
Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor sau partenerilor. Conținutul acestui document poate fi supus revizuirilor redacționale.

În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba română..

Pentru mai multe informații, contactați: Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX GSM: 069 26 96 84; E-mail: inga.stegarescu@promolex.md

Misiunea de Observare Promo-LEX prezintă ultimele date din ziua Alegerilor

Prezidențiale din 1 noiembrie 2020

1 noiembrie 2020

Ora: 22:00

Misiunea de Observare Promo-LEX a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 constată din totalul de 520 de incidente raportate de către observatorii Promo-LEX până la 22:00, de către echipa centrală a Misiunii Promo-LEX au fost prelucrate 439, dintre care în prezentul comunicat sunt incluse 73 de incidente:

Ultimele detalii privind desfășurarea scrutinului:

Misiunea Promo-LEX de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 constată,

Întreruperea procesului de filmare a operațiunilor electorale privind deschiderea secției de votare sau a procedurilor de numărare a buletinelor de vot – 6 cazuri.

- **SV 25/045 Orhei, Mălăiești.** Camera video nu a fost conectată nici dimineață nici la închiderea secției de votare. Președintele nu a luat măsuri, declarând doar că este defectată.
- **SV 27/25 Rîșcani, Hiliuți.** Camera de luat vederi nu o fost conectată la începutul numărării voturilor. Președintele BESV a justificat că e o problemă tehnică și nu depinde de ei rezolvarea acesteia.
- **SV 27/27, Rîșcani, Malinovscoe.** Camera din interiorul SV a funcționat pe parcursul întregii zile. Președinta BESV a menționat că camera a fost pornită de dimineață și funcționează până seara.
- **SV 01/051, Chișinău, Botanica.** Procesul de filmare este întrerupt, camera video iese din funcțiune. Potrivit observațiilor aceasta se supraîncălzește.
- **SV 25/011 Orhei, Orhei.** Camera video nu a fost conectată la începerea procedurii de numărare a voturilor. Președintele BESV, a comunicat că nu este necesar a fi conectată. După consultația codului electoral, președintele BESV a telefonat la CEC, de unde a primit informația că, în cazul în care camera video nu are memorie, nu se mai poate de întreprins nimic.
- **SV 01/192, Chișinău, Râșcani.** Camera video s-a oprit din înregistrare din motive neclare. A fost informat președintele BESV și sunt în proces de eliminare a erorii.

Intimidarea observatorilor sau obstrucționarea procesului de observare liberă în secția de votare– 2 cazuri.

- **SV 1/2, Chișinău, Botanica.** Pentru aproximativ 10 minute, a fost refuzat accesul observatorilor în incinta SV.
- **SV 1/1, Chișinău, Botanica.** Se restricționează intrarea

în SV pe motivul dezinfectării localului. În interior sunt prezenții doar membrii BESV și operatorii SIAS Alegeri.

Votarea problematică cu urna mobilă – 2 cazuri.

- **SV 01/100, Chișinău, Buiucani.** În intervalul 18.35 – 18.55, aceeași urnă mobilă a plecat a doua oară pentru votarea la locul aflării.
- **SV 01/282, Chișinău, Ciorescu.** Aceeași urnă mobilă a plecat de trei ori pentru votarea la locul aflării (în intervalele: 10.00 – 11.00, 15.00 – 16.00 și 16.30 – 18.35)

Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta secției de votare sau în raza de 100 m – 4 cazuri

- **SV 1/261, Chișinău, Sîngera.** În SV s-a apropiat primarul comunei împreună cu câțiva consilieri. Acesta nu a votat, doar a discutat despre problema creată de cozile la SV.
- **SV 6/5, Briceni, Lipcani.** Primarul localității a fost observat în raza SV de câteva ori. Un membru al BESV presupune că ar fi o întâlnire cu pasagerii din câteva automobile cu geamuri fumurii.
- **SV 18/7, Florești, Ghindești.** În incinta SV se afla o persoană care s-a prezentat drept observator. La solicitarea prezentării actelor deținute de către alți observatori, s-a constatat că acreditarea acestuia lipsește. Persoana respectiv a recunoscut că a pierdut acreditarea. În rezultat, președinta BESV i-a solicitat să părăsească SV.
- **SV 01/261, Chișinău, Sîngera.** Primarul comunei a intrat în incinta SV, fără intenția de a vota, a discutat cu Președintele BESV timp de 5 minute, după care a mai stat în afara SV cca. 10 minute pentru a observa aglomerația de alegători care așteptau să voteze.

Zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale

sau bănești oferite alegătorilor în perimetrul de 100 m al secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 2 cazuri.

- **SV 19/25, Glodeni, Fundurii Vechi.** În raza de 50 metrii de la SV, un bărbat servea alegătorii cu băuturi alcoolice (aproximativ 7-8 persoane). Până a fost informat președintele BESV să intervină, acesta deja plecase.
- **SV 37/6, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Gura Bîcului.** Unul din alegătorii transportați organizat la SV a comunicat în afara SV că dacă îl votează pe un candidat, va fi remunerat cu 50 de euro. Președinta BESV a anunțat forțele de ordine care l-au oprit și au discutat cu acesta.

Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă) – 3 cazuri.

- **Regiunea transnistreană, Florești, Sănătăuca.** În jurul orei 18, pe traseul dinspre vamă spre SV au fost plasate 3 bucăți de lemn cu cuie bătute în ele pentru a tergiversa traficul din regiunea transnistreană. Observatorii care se deplasau cu automobilul personal, și-au spart roata în aceste bariere.
- **SV 37/6, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Gura Bîcului.** Au fost observate 2 mașini (R0Q 472, B 870 AH) care transportau organizat alegătorii.
- **SV 1/161, Chișinău, Ciocana.** O mașină roșie transporta alegători în etate. Aceasta circula în perimetrul a două SV. În portbagaj șoferul avea saci cu cartofi.

Acte de violență sau intimidări ale alegătorilor, sau altor persoane – 1 caz.

- **SV 37/24, regiunea transnistreană, Dubăsari, Cocieri.** Un observator desemnat de un candidat, în momentul în care

documenta evenimentele petrecute în afara SV (fotografia automobilele care transportau alegători)), a fost agresat verbal de către președintele Raionului Dubăsari – Grigore Filipov, în opinia căruia acesta nu are dreptul să facă fotografii, solicitând chiar și intervenția forțelor de ordine.

Prezența materialelor de publicitate, afișaje, panouri electorale din raza secției de votare (100 metri de la localul secției) – 2 cazuri.

- **SV 18/7, Florești, Ghindești.** În raza de 100 de metri de la SV sunt amplasate afișe electorale ale tuturor concurenților electorali.
- **SV 27/27, Rîșcani, Malinovscoe.** În raza de 100 de metri de la SV sunt amplasate afișe electorale ale unui concurent.

Agitație electorală sau PR negru în perimetrul de 100 m și/sau în incinta secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 2 cazuri.

- **SV 12/2 Criuleni, Criuleni Centru.** În SV președintele BESV a făcut agitație electorală pentru un candidat. Acesta și-a amplasat geanta și punga personală cu inscripția candidatului în vederea tuturor.
- **SV 1/362, Italia, Pesaro Urbino.**

Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri (suspendarea funcționării; situații când SIAS Alegeri indică faptul că alegătorul a votat, iar acesta susține că nu a votat) – 3 cazuri.

- **SV 1/14, Chișinău, Botanica.** Operatorii afirmă ca scanerul au lucrat dificil, din care cauză a fost folosit mai mult SIAS Alegeri, prin introducerea manuală a datelor.
- **SV 01/137, Chișinău, Centru.** La ora 20.54, au fost depistate deficiențe ale SIAS Alegeri, membrii BESV au

solicitat asistență tehnică. Un alegător care în momentul respectiv s-a prezentat la SV a fost înscris în lista suplimentară pentru a-ți exercita dreptul la vot.

- **SV 01/084, Chișinău, Buiucani.** Un alegător s-a prezentat foarte agitat și indignat la SV, motivul nefiind cunoscut. În momentul în care, unul dintre membrii BESV a încercat să calmeze situația, alegătorul a reacționat agresiv și a lovit membrul BESV.

Deficiențe în listele electorale (discrepanțe dintre adrese; alegători decedați; semnături în locul altor persoane) – 3 cazuri.

- **SV 27/25 Rîșcani, Hiliuți.** La ora 17.00 un alegător nu s-a regăsit în lista electorală și nici în SIAS Alegeri. Funcționarii au spus că îl cunosc și că e din circumscripția dată. A fost sesizat CEC, alegătorul a votat pe listele suplimentare.
- **SV 18/29, Florești, Ghindești.** Aproximativ 120 de alegători din listele electorale ale orașului Ghindești au fost incluși în lista electorală a satului Ghindești. Președintele BESV a comunicat că cunoaște oamenii de unde sunt, însă listele au fost întocmite eronat.
- **SV 1/275, Chișinău, Băcioi.** Un alegător a constatat că deși locuiește de 30 de ani în aceeași localitate, lipsește din listele de bază. Aceeași situație a fost raportată și la alegerile precedente de către membrii BESV. În rezultat, alegătorul a refuzat de principiu să participe la procesul de vot pentru că nu dorește să fie trecut în listele suplimentare, deoarece este locuitor permanent și deține viza de reședință în raza acestei SV.

Fotografierea buletinelor de vot, alte încălcări ale secretului votului (prezentarea buletinului cu votul exprimat, amplasarea defectuoasă a cabinelor de vot ce permit vizualizarea opțiunii alegătorului etc.) – 11 cazuri.

- **SV 36/19 UTA Găgăuzia, Ceadîr- Lunga.** La ora 19.40 alegătorul a fotografiat buletinul de vot în cabină, după care a votat. Președintele SV a sesizat momentul dar nu a reușit să reacționeze.
- **SV 25/045 Orhei, Mălăiești.** Un alegător a început să filmeze listele electorale. Președintele BESV l-a rugat să înceteze și să șteargă video-ul dar alegătorul a devenit agresiv și a strigat la observator și președintele BESV. Președintele a chemat poliția care a luat măsuri și l-a rugat să șteargă video-ul.
- **SV 25/012 Orhei, Orhei.** Un alegător a fotografiat listele electorale la orele 19:33. Președintele BESV a insistat să fie șterse pozele. Alegătorul a declarat că le-a șters.
- **SV 18/004 Florești, Florești.** În cadrul secției de votare un alegător a efectuat o poză a buletinului de vot după ce acesta a utilizat ștampila umeda. Acesta a fost oprit în cadrul secției de vot de către președintele BESV și de către un polițist fiind rugat să șteargă poza. La solicitarea poliției și președintelui BESV cetățeanul a șters poza.
- **SV 1/275, Chișinău, Băcioi.** Un alegător, după aplicarea ștampilei "votat", a fotografiat buletinul de vot. Președintele BESV i-a făcut observație, însă fără rezultat.
- **SV 01/194, Chișinău, Râșcani.** Un alegător a fotografiat buletinul său de vot. În urma solicitării Președintelui BESV alegătorul a șters poza.
- **SV 01/225, Chișinău, Râșcani.** Un alegător a fotografiat buletinul său de vot. Acest fapt a fost observat de către un membru BESV. La solicitare, alegătorul a șters poza.
- **SV 01/216, Chișinău, Râșcani.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. La solicitarea președintelui BESV, poza a fost ștearsă.
- **SV 01/114, Chișinău, Centru.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Membrii BESV au observat această

situație și i-au făcut observație.

- **SV 01/218, Chișinău, Rîșcani.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot în momentul în care îl arunca în urna de vot. Un observator din SV a informat despre acest fapt, totuși membrii BESV nu au intervenit. Alegătorul a plecat din SV în grabă.
- **SV 01/261, Chișinău, Ciocana.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Alegătorului i s-a făcut observație.

Încetarea/suspendarea nejustificată a votării în secția de votare – 1 caz.

- **SV 36/27, UTAG, Vulcănești.** Reprezentantul unui candidat a observat și filmat cum 2 membrii BESV copia datele din listele electorale privind alegătorii care nu au votat. În rezultatul conflictului iscat, a fost solicitată intervenția forțelor de ordine. Cei doi membri BESV au fost escortați la poliție, iar procesul de votare – suspendat între timp – a fost reluat (după 15-20 minute).

Nerespectarea măsurilor de protecție și prevenire COVID -19 – 5 cazuri.

- **SV 32/33 Ștefan Vodă, Volintiri.** La ora 18.25 la doi alegători nu le-a fost verificată temperatura
- **SV 1/13, Chișinău, Botanica.** La efectuarea termometriei observatorilor ajunși în SV, informația a fost înscrisă pe o foaie albă de hârtie – nu în registrul de monitorizare al BESV, iar motivul invocat a fost aflarea acestuia în altă parte. S-a comunicat că datele vor fi transcrise ulterior în registru.
- **SV 18/45, Florești, Mărculești.** Nu se respectă măsurile anti-COVID (distanța socială, masca este purtată incorect) atât de alegători, cât și de membrii BESV.
- **SV 32/10, Ștefan Vodă, Cioburciu.** Observatorii unui candidat fără măști discutau în interiorul SV.
- **SV 6/12, Briceni, Bogdănești.** Nu a fost efectuată

termometria alegătorilor.

Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale/ ruperea/ deteriorarea sau absența sigiliilor pe urnele de vot – 1 caz.

- **SV 6/4 Briceni, Lipcani.** La 19:40 membrii BESV au scos sigiliile aplicate la urna mobilă. La 19:45 SV a fost sunat de o familie care au solicitat, conform procedurii, urna mobilă în vederea exercitării dreptului la vot. Fără a sustrage buletinele de vot din urna mobilă, la 19:45 membrii BESV au mers la domiciliul vizat unde au votat 5 alegători. Membrii BESV au revenit la 20:25.

Deconectări energie electrică – 3 cazuri.

- **SV 1/269, Chișinău, Vatra.** În intervalul de timp 12:30-14:10, a fost deconectată energia electrică. Procesul de votare nu a fost întrerupt pentru că calculatoarele aveau bloc de energie.
- **SV 9/23, Călărași, Horodiște.** La orele 9:30, s-a deconectat lumina pe un timp de 5 minute, după care a fost reconectată.
- **SV 22/002 Leova, Leova.** La orele 17:10 s-a stins lumina în incinta SV timp de 40 minute. Președintele BESV a încercat să soluționeze problema sunând la Union Fenosa și utilizând lanterne. Procesul de votare nu a fost întrerupt.

Aspecte problematice în procesul de numărare a voturilor – 8 cazuri.

- **SV 01/056, Chișinău, Botanica.** În timpul procesului de numărare a voturilor au fost identificate aproximativ 6 buletine de vot în care ștampila votat a fost pusă incorect. Președintele BESV a făcut poze acestor buletine.
- **SV 31/02 Șoldănești, Șoldănești.** Buletinele de vot

nefolosite sunt anulate concomitent cu numărarea voturile exprimate

- **SV 01/218, Chișinău, Râșcani.** Camera video este poziționată spre urnele de vot, însă nu cuprinde întregul proces de numărarea a voturilor. Membrii BESV nu au întreprins careva măsuri.
- **SV 15/13, Dubăsari, Coșnița.** La numărarea buletinelor de vot nu s-a ținut cont de prevederile cadrului legal. Astfel, buletinele de vot au fost împărțite câte 40 la fiecare membru și, respectiv, atribuite pe candidați și numărate.
- **SV 01/203, Chișinău, Râșcani.** La desigilare a urnelor, camera video nu a fost îndreptată spre urna de vot.
- **SV 22/33, Leova, Sarata Razesti.** Procedura de numărare a votului a fost foarte încurcată. Membrii BESV, au numărat buletinele în mod netransparent, fără a prezenta buletinele de vot în favoarea cărui candidați electorali, anunțându-se numai numărul de voturi acumulate de aceștia.
- **SV 01/216, Chișinău, Râșcani.** O persoană neautorizată (paznicul liceului) se afla în incinta SV și a ajutat la numărarea voturilor.
- **SV 01/100, Chișinău, Buiucani.** O persoană neautorizată (șofer) se afla în incinta SV la numărarea voturilor.

Altele – 14 cazuri

- **SV 9/35 Călărași, Sadova.** La 20:40 urna mobilă a revenit în SV fără însă a reuși să voteze alegătorii care au solicitat urna mobilă. Președintele BESV a solicitat CEC prelungirea procesului de vot cu o oră în vederea exercitării dreptului la vot și de către alegătorii rămași. CEC a permis prelungirea procesului de vot.
- **SV 1/2, Chișinău, Botanica.** Din cauza inaccesibilității SV, doi alegători cu deficiențe locomotorii au depus eforturi considerabile pentru a ajunge în SV.
- **SV 01/108, Chișinău, Buiucani.** Doi alegători (studenți)

și-au exprimat dreptul de vot în lipsa vizei de reședință în Chișinău și în lipsa certificatului pentru drept de vot.

- **SV 01/203, Chișinău, Rîșcani.** SIAS Alegeri a indicat că alegătorul deține un buletin de identitate expirat. La indicația Președintelui BESV, alegătorului i s-a permis să voteze.
- **SV 01/115, Chișinău, Centru.** Un alegător a observat că în lista electorală în drept cu numele său deja exista o semnătură. Alegătorul este foarte indignat, agitat și agresiv, declarând că i-a fost încălcat dreptul său. Poliția a fost chemată.
- **SV 1/379, Italia, Mestre.** Un buletin de vot cu ștampila "votat" aplicată, găsit în cabina de vot, a fost anulat.
- **SV 1/383, Italia, Bergamo.** Un alegător s-a căsătorit, dar s-a prezentat la vot cu actul de identitate de până la căsătorie și până la schimbarea numelui. Membrii BESV au decis să permită votarea în baza buletinului neschimbat.
- **SV 6/21, Briceni, Criva.** Membrii BESV păstrau ștampilele "votat" pe mesele lor. Alegătorii erau nevoiți să le ia la momentul înmânării buletinului de vot, după care le restituiau înapoi pe masa membrilor.
- **SV 12/13, Criuleni, Cruglic.** Un alegător a uitat buletinul de vot în cabina de vot și a părăsit SV fără a vota. Ulterior, un alt alegător a intrat în cabina de vot, a observat buletinul vot și a anunțat despre asta membrii BESV. Aceștia la rândul său, au întocmit proces verbal și au introdus buletinul în urna de vot.
- **Mun. Chișinău.** Observatorul Promo-LEX un observator a fost apelat de către reprezentatul unui concurent cu îndemnul de a merge la vot.
- **SV 1/278, Chișinău, Bubuieci.** Un alegător s-a prezentat la SV fără fișa de însoțire. Acesta a fost înregistrat de către operatori în SIAS "Alegeri", însă membrii BESV nu i-au permis să voteze.
- **SV 37/1, regiunea transnistreană, Chișinău.** Un alegător

din regiunea transnistreană a încercat să voteze inițial la SV 1/225, unde a și fost înregistrat în SIAS "Alegeri", dar membrii BESV au refuzat să-i elibereze un buletin de vot. În rezultat, după clarificările dintre membrii BESV 37/1 și 1/225, alegătorul a votat.

- **SV 36/35 UTA Găgăuzia, Beschioz.** La ora 18.08 în SIAS Alegeri au fost înregistrate 1028 de persoane care au votat iar în liste numărul este de 1015. Membrii BESV verifică situația.
- **SV 26/24 Rezina, Meșeni.** La orele 19:37 a venit un alegător, a cărui cod personal și anul nașterii erau greșite. Președintele a luat măsuri și a corectat baza de date.

Comunicatul este elaborat în cadrul Misiunii de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, al Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Monitorizarea alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020”, precum și al Consiliului Europei prin proiectul „Suport pentru observarea civică a alegerilor prezidențiale din 2020 în secțiunile de votare create în străinătate”. Componenta „Discursul instigator la ură” este susținută de către Departamentul justiție și drepturile omului al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova – etapa a IV-a”.

Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor sau partenerilor. Conținutul acestui document poate fi supus revizuirilor redacționale.

În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile

stabilite de textul în limba română..

Pentru mai multe informații, contactați: Inga Stegarescu,
Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX GSM: 069 26 96 84; E-
mail: inga.stegarescu@promolex.md

Misiunea de Observare Promo- LEX a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020: noi detalii privind desfășurarea scrutinului

#observatorPromoLEX

Misiunea de Observare a Alegerilor pentru funcția de
Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020

**NOI DETALII PRIVIND
DESFĂȘURAREA SCRUTINULUI**

Ora 19:00

1 noiembrie 2020

Ora: 19:00

Misiunea de Observare Promo-LEX a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 constată din totalul de 446 de incidente raportate de către observatorii Promo-LEX până la 19:00, de către echipa centrală a Misiunii Promo-LEX au fost prelucrate 366, dintre care în prezentul comunicat sunt incluse 170 de incidente:

Noi detalii privind desfășurarea scrutinului:

Misiunea Promo-LEX de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 constată,

Intimidarea observatorilor sau obstrucționarea procesului de observare liberă în secția de votare– 3 cazuri.

- **SV 28/4 Sîngerei, Sîngerei.** Observatorul Promo-LEX a fost intimidat de președintele BESV care împreună cu polițistul i-au comunicat că nu trebuia să raporteze incidentul, dar trebuia să anunțe președintele BESV pentru ca să rezolve situația.
- **SV 32/10 Ștefan Vodă, Cioburciu.** La ora 16:55, după ce observatorul Promo-LEX a revenit de la pauză, acesta a fost intimidat și amenințat de Președintele BESV. Președintele a spus că observatorul nu are voie să fotografieze și să raporteze incidente, înainte de a sesiza membrii BESV și din aceasta cauza va avea probleme.
- **SV 28/3 Sîngerei, Sîngerei.** Termometrul de la SV a depistat temperatura 37 la observatorul Promo-LEX. Fiind efectuată termometria aceluiași observator la altă secție de votare, s-a dovedit a fi în regulă. După ce s-a întors, observatorului i se măsoară temperatura frecvent, motivând că acesta este suspect.

Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta secției de votare sau în raza de 100 m – 10 cazuri

- **SV 18/001, Florești, Florești.** Timp de 10 min în incinta SV, s-a aflat primarul localității, deoarece periodic energia electrică se defectează. La momentul raportării problema nu a fost soluționată.
- **SV 16/043, Edineț, Ruseni.** Președintele raionului a intrat în incinta SV și a discutat, timp de 5 min, cu președintele BESV, apoi a plecat.
- **SV 9/7 Călărași, or. Călărași.** După orele 13.00 cumulativ 8 alegători după ce și-au exprimat votul au intrat în încăperea alăturată SV, unde membrii BESV iau prânzul. Persoanele erau cunoscuți, prieteni ai membrilor BESV. Președintele nu a reacționat cu nimic, el tot comunica cu ei.
- **SV 36/55 UTA Găgăuzia, Copceac.** Orientativ la ora 9:30, a fost observate 4 persoane, care se aflau la o distanță de circa 50 m de la SV. Persoanele respective întâmpinau alegătorii și îndeplinesc listele. După sesizarea Președintelui BESV, aceștia au părăsit teritoriul.
- **SV 33/1 Taraclia, Taraclia.** Orientativ la ora 9:50, în raza de 70 m de la SV, a fost observat un punct mobil de comercializarea a echipamentului de protecție (măști, mănuși, soluții dezinfectante) și birotică. Poliția a fost sesizată și persoanele neautorizate au părăsit locul după solicitarea poliției.
- **SV 34/5 Telenesti, Bănești.** Între orele 10:00-13:30 în raza de 50 m de la secția de votare a fost observat un reprezentant al unui candidat, ce se afla la poartă de intrare pe teritoriul SV, între orele 10:00-13:30. Reprezentantul completa listele. Ulterior, OTS a sesizat Președintele BESV, ce a rugat să părăsească teritoriul SV
- **SV 27/25 Rîșcani, Hiliuți.** La ora 13.45 de SV s-a apropiat cu automobilul Toyota un deputat, care a discutat cu un membru BESV. Deputatul nu are viza de

reședință în raza secției de votare.

- **SV 36/8 UTA Găgăuzia, Comrat.** Începând cu orele 9:00 a fost observată o doamnă, care periodic se apropia la SV și stătea pe bancă, la o distanță de 15 m de la intrare în SV. Doamna ținea în mână un caiet cu pliante și liste cu datele personale ale alegătorilor. Urmare a sesizării președintelui BESV la ora 16:00, femeii i-a fost solicitat să părăsească teritoriul din preajma SV. Femeia a părăsit spațiul respectiv și a aruncat pliantele cu inscripțiile ce promovau candidatul, la fel erau și liste cu date cu caracter personal ale alegătorilor.
- **SV 1/379, Italia, Mestre.** O persoană, identificată de Președintele BESV drept fiind voluntar, se află periodic pe teritoriul SV. Din informațiile obținute, această persoană este apropiată cu un membru BESV și tot ea a ajutat membrii BESV să amenajeze sediul SV.
- **SV 4/39, Anenii Noi, Varnița.** În jurul orei 13:15, în raza de 100 de metri de la SV, se afla o persoană (femeie) care se apropia de persoane de vârsta a treia, explica ceva pe degete și își nota careva date în carnetul său.

Zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor în perimetrul de 100 m al secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 4 cazuri.

- **SV 37/36, regiunea transnistreană, Rezina.** La ieșirea din SV, unde se afla observatorul, a fost ascultată următoarea întrebare adresată de unul din alegători însoțitorului său: "Где я могу забрать свои обещанные 800... ". Interlocutorul său însă i-a făcut semn să aștepte până vor pleca de la SV.
- **SV 37/3, regiunea transnistreană, Rezina.** În holul SV, observatorul a auzit cum doi alegători analizau între ei cum trebuie să voteze potrivit indicațiilor primite.

Astfel, unul dintre ei trebuia să voteze pentru un candidat, iar al doilea – pentru altul. La întrebarea când vor primi banii, răspunsul a fost că mai târziu, în mașină, după ce vor demonstra că au votat.

- **SV 33/25 Taraclia, Novosiolovca.** La ora 11:20, observatorului Promo-LEX i-a fost comunicat de un alegător despre prezența unui automobil Nissan cu nr. de înmatriculare: CDY 003, la distanța de 60 m de la SV. Alegătorul a informat că șoferul automobilului propunea remunerarea bănească pentru votarea pentru un anumit candidat. În urma sesizării Președintelui BESV, persoana respectivă a părăsit teritoriul SV, la ora 14:15.
- **SV 25/37, Orhei, Isacova.** În raza de 100 de metri de la SV a fost observat un magazin mobil. Președintele BESV a anunțat forțele de ordine. În rezultat, acesta a fost reamplasat.

Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă) – 21 cazuri.

- **SV 11/038, Cimișlia, Porumbrei.** Un microbuz cu numere de înmatriculare ZZ K 266, culoare verde, a fost observat cum aduce mai mulți alegători la SV. Alegătorii susțin că vin din satul vecin și sunt transportați fiindcă sunt departe de SV. Microbuzul a fost observat de doua ori.
- **SV 36/8 UTA Găgăuzia, Comrat.** La ora 11:00, la distanță de 20-30 m de la SV, a fost observat un automobil, marcă Opel, nr. de înmatriculare GE BF 301, ce transporta alegătorii și continuă să o facă până la momentul actual. Automobilul a fost văzut de cel puțin 4 ori. Fiind sesizat Președintele BESV, acesta a menționat că nu este în competența lui.
- **SV 25/045 Orhei, Mălăiești.** La orele 13.00 și 15.09 a fost văzută mașina Toyota Yaris cu num de înmatriculare PS 873 de culoare sură, care transporta alegători. Mașina transporta alegători în vârstă pentru care este

dificilă deplasarea. Persoana care conducea automobilul este consilier.

- **La SV 37/9, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Varnița.** A fost observat un microbuz de culoare galbena care de mai multe ori a adus la SV persoane din regiunea transnistreană. În total au fost aduse aproximativ 30 de alegători. Ulterior au intervenit forțele de ordine, după care microbuzul nu a mai venit.
- **SV 37/36, regiunea transnistreană, Rezina.** De la Rîbnița au venit două rutiere, care au adus circa 30 de alegători din regiunea transnistreană. Numerele de înmatriculare a rutierelor: T959ET, P862CD.
- **SV 37/17 și 37/18, regiunea transnistreană, Căușeni, Copanca.** Sunt transportați organizat alegătorii din regiunea transnistreană cu un microbuz care face mai multe curse. S-a reușit transportarea a circa 25 de persoane. Numărul de înmatriculare a microbuzului C097HT. Un alt automobil cu numere de înmatriculare C266CB, a venit de 2 ori și a adus câte 4 persoane. În alt caz, au fost identificate și alte automobile de tip sedan în care au fost transportate câte 3-4 persoane pentru a vota.
- **SV 37/38 și 37/39, regiunea transnistreană, Rezina.** Sunt aduși în mod organizat alegătorii din regiunea transnistreană prin intermediul următoarelor unități de transport: P183CT, P672EA, P274CP. Fiecare automobil a făcut naveta de câte 2-3 ori aducând fiecare câte 4 persoane. Periodic aceste automobile se duc la alte SV din Rezina. La ieșirea din automobil, alegătorii primesc pachete cu masca de protecție și mănuși. Toate pachetele sunt identice.
- **SV 37/22, regiunea transnistreană, Criuleni.** A fost observată o mașină la orele 10.13 și, repetat, la 12.20 care transporta alegătorii din Dubăsari, stânga Nistrului (câte 5 alegători per cursă). Numărul de înmatriculare a automobilului – E951.
- **SV 37/18, regiunea transnistreană, Căușeni, Copanca.**

Alegătorii din regiunea transnistreană sunt transportați organizat prin intermediul următoarelor mijloace de transport: VW golf C459EM, Fiat C832CP, Mercedes C253EM. Automobilele menționate fac naveta de la vamă până la SV. Angajații vamei din rmn împart cetățenilor care părăsesc regiunea transnistreană pachete cu măști de protecție, mănuși și pixuri. Un grup de veterani se află la vamă și monitorizează automobile care vine din partea transnistreană. Concomitent, automobilele sunt verificate de către poliție.

- **SV 37/33, regiunea transnistreană, Florești, Sănătăuca.** Un automobil, cu nr. de înmatriculare K416AX a venit din Camenca de 3 ori, aducând câte 2-3 alegători.
- **SV 37/33, regiunea transnistreană, Rezina.** Au fost aduși în mod organizat, de 3 ori, câte 3-4 alegători, cu automobile: VW P178BT, T448BM.
- **SV 37/23, regiunea transnistreană, Criuleni.** Automobilul cu numărul de înmatriculare E056BM, a adus organizat, de 4 ori, câte 3 persoane de la podul din Ustia.
- **SV 37/28 și 37/29, regiunea transnistreană, Dubăsari, Doroțcaia.** Au fost aduși organizat, de 2 ori, câte 4 persoane cu microbuzul B518AK.
- **SV 1/329, Federația Rusă, Moscova.** Mai multe persoane au venit organizat și au plecat organizat cu același mijloc de transport (un autobuz).
- **SV 37/33, regiunea transnistreană, Florești, Sănătăuca.** Automobile Reno K416AX, Lada R146AT, Mercedes C395BT aduceau organizat alegătorii din Camenca.
- **SV 37/18, regiunea transnistreană, Căușeni, Copanca.** Automobilul VW C459EM a venit de 4 ori aducând câte 4 alegători din regiunea transnistreană.
- **SV 37/20 și 37/21, regiunea transnistreană, Căușeni, Hagimus.** Au fost transportați organizat 9 alegători de la Bender într-un microbuz cu numere de înmatriculare VJA 647.
- **SV 37/3, regiunea transnistreană, Anenii Noi.** A fost raportată prezența unui flux mare de mașini cu numere de

înmatriculare transnistrene.

- **SV 37/38 și 37/39, regiunea transnistreană, Rezina.** Sunt transportați organizat alegători cu automobilul VW P543CP care, pe parcursul zilei, a efectuat cel puțin 5 ori, de fiecare dată transportând câte 5 alegători.
- **SV 37/33, regiunea transnistreană, Florești, Sănătăuca.** A fost organizată transportarea organizată a alegătorilor cu automobilul Reno K144, care circulă regulat și aduce alegătorii la SV.
- **SV 37/25, regiunea transnistreană, Dubăsari, Cocieri.** La ieșirea din SV, OTS a auzit cum alegătorii vorbeau ca după votare, trebuie să se îndrepte la o distanță nu îndepărtată de SV unde sunt așteptați de unitățile de transport care i-au adus.

Acte de violență sau intimidări ale alegătorilor, sau altor persoane – 1 caz.

- **SV 37/10, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Varnița.** În jurul orei 12, un grup de localnici au avut un conflict cu votanții veniți din regiunea transnistreană. După intervenția poliției conflictul a fost aplanat.

Prezența materialelor de publicitate, afișaje, panouri electorale din raza secției de votare (100 metri de la localul secției) – 15 cazuri.

- **SV 7/6 Cahul, or. Cahul.** La o distanță de mai puțin de 100 metri au fost depistate afișe în favoarea unui candidat. Președintele BESV a fost informat.
- **SV 4/28, Anenii Noi, Mereni.** La o distanță mai mică de 100 m a fost identificat un panou publicitar mare a unui candidat. Președintele a comunicat observatorului că, de fapt, panoul este instalat la o distanță mai mare de 100 metri.
- **SV 27/023, Rîșcani, Gălășeni.** La cca. 30 metri de la intrarea în SV sunt amplasate afișele electorale în favoarea unui candidat.

- **SV 18/071, Florești, Zăluceni.** În raza de 100m de la SV sunt amplasate pe panoul informativ pliante A4 a doi candidați.
- **SV 18/12 Florești, Bahrinești.** La 60 m de la SV sunt amplasate pliante A4 a doi candidați.
- **SV 31/32 Vadul Rașcov, Șoldănești.** La 50 m de secția de votare se afla un panou pe care sunt aplicate afișe în susținerea unui candidat.
- **SV 18/65, Florești, Trifănești.** La o distanță de circa 80 de metri de la SV sunt amplasate panouri cu mesajele electorale în favoare candidaților a patru candidați.
- **SV 37/4, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Calfa.** În preajma SV se află un banner în susținerea unui candidat.
- **SV 9/36, Călărași, Săseni.** În raza de 50 de metri de la SV, au fost observate panouri publicitare ale unui candidat.
- **SV 34/17, Telenești, Ciulucani.** La 14:25, în apropiere de SV au fost observate materiale de publicitare a doi candidați. La 10 minute după informarea președintelui BESV, acestea au fost înlăturate.
- **SV 18/61, Florești, Ștefănești.** În raza de 100 de metri de la SV, au fost observate mai multe panouri publicitare ale tuturor candidaților.
- **SV 1/302, Chișinău, Colonița.** În raza de 100 de metri de la SV este amplasat un banner a unui candidatului.
- **SV 18/55, Florești, Roșietici.** În raza de 20 metri de la SV au fost observate pliante a doi candidați.
- **SV 37/4 și 37/5, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Calfa.** În raza de 100 de metri de la SV a fost observat un banner al unui candidat.
- **SV 37/41, regiunea transnistreană, Ștefan Vodă.** În preajma SV este amplasat un panou electoral în susținerea unui candidat.

Agitație electorală sau PR negru în perimetrul de 100 m și/sau în incinta secției de votare pentru a determina alegerea

alegătorilor – 6 cazuri.

- **SV 04/037, Anenii Noi, Țîntăreni.** Consilierul local din partea unui candidat făcea agitație electorală în raza de 100 m de la SV. După ce a văzut observatorul Promo-LEX, a plecat.
- **SV 36/19 UTA Găgăuzia, Ceadâr- Lunga.** Aproximativ la ora 11:30, în SV a intrat un alegător ce purta chipiul cu inscripția despre un candidat. Membrii BESV nu i-au făcut observație.
- **SV 7/53 Cahul, Pelinei.** Periodic la orele 11.00, 14.45, 16.57, observatorul a observat o doamnă la o distanță mai mică de 100 m de SV, făcând agitație electorală și îndemnând persoanele care se îndreaptă spre SV să voteze pentru un candidat.
- **SV 9/40 Călărași, Temeleuți.** Un alegător a postat în Facebook poza cu inscripția despre un candidat împreună cu buletinul de vot.
- **SV 18/13 Florești, Cașunca.** La 16.20 la 50m de la SV este parcat un automobil cu numerele de înmatriculare YXY -239 ce avea scris pe el numele unui candidat, . Automobilul s-a aflat mai mult timp la SV.
- **SV 11/5, Cimișlia.** Mașina unui membru BESV era cu abțibilduri electorale în favoarea unui candidat. Aceasta s-a aflat toată ziua parcată lângă SV.

Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri (suspendarea funcționării; situații când SIAS Alegeri indică faptul că alegătorul a votat, iar acesta susține că nu a votat) – 11 cazuri.

- **SV 14/1 Drochia, or. Drochia.** Alegătorul nu a putut vota deoarece potrivit SIAS Alegeri alegătorul a fost arondat la altă SV deși conform vizei de reședință aparținea acestei SV. Alegătorul nu și-a exercitat dreptul la vot.
- **SV 15/2 Dubăsari, Cocieri.** O alegătoare cu viza de reședință în raza SV a fost arondată conform sistemului SIAS Alegeri la instituția de învățământ unde își face

studiile. Alegătoarea a fost adăugată în lista suplimentară și și-a exercitat dreptul la vot.

- **SV 25/050 Orhei, Morozeni.** Data de naștere din buletinul de identitate a alegătorilor nu coincide cu cea indicată în SIAS Alegeri. Operatorii au atras atenția la această diferență începând cu ora 16.00. CEC a menționat că e o eroare de sistem, iar operatorii să fie atenți ca IDNP-ul să coincidă.
- **SV 7/6 Cahul, or. Cahul.** Deși conform domiciliului persoanele corespundeau SV 7/6, 10 persoane au fost redirecționate la alte SV de către sistemul SIAS Alegeri.
- **SV 01/125, Chișinău, Centru.** La verificarea în SIAS Alegeri alegătorului i s-a comunicat că acesta a votat deja și respectiv nu poate vota repetat. Alegătorul a prezentat membrilor BESV buletinul de identitate în care nu era aplicată ștampila și a insistat să se verifice repetat. Verificarea a indicat că alegătorul nu a votat, respectiv persoanei i s-a permis să voteze.
- **SV 01/232, Chișinău, Râșcani.** De la 16.30, pentru o perioadă de cca. 15 minute, SIAS Alegeri nu a funcționat. Președintele BESV a solicitat suport tehnic. În perioada menționată alegătorii au fost înregistrați pe suport de hârtie.
- **SV 01/154, Chișinău, Ciocana.** O familie s-a prezentat la secția de votare, toți având aceeași viză de reședință. Unuia dintre membri familiei i s-a comunicat că în SIAS Alegeri este indicat că urmează să se prezinte la o altă secție de votare pentru a-și exercita dreptul. Președintele BESV i-a recomandat să se adreseze la linia fierbinte. Alegătorul a părăsit secția de votare fără a vota.
- **SV 27/25 Rîșcani, Hiliuți.** Un alegător nu s-a regăsit nici în lista electorală și nici în SIAS Alegeri. Funcționarii au spus că îl cunosc și că e din circumscripția dată. A fost sesizat CEC, alegătorul a votat pe listele suplimentare.

- **SV 1/383, Italia, Bergamo.** Un alegător nu a fost găsit în RSA în baza IDNP-ului. Era notat că nu există o astfel de persoană.
- **SV 37/11, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Varnița.** Timp de aproximativ 5 minute a dispărut conexiunea cu SIAS "Alegeri."
- **SV 1/34, Chișinău, Botanica.** La orele 7:15, pe o perioadă de 10 minute, a dispărut conexiunea la SIAS "Alegeri" – timp în care nu a fost posibilă votarea.

Deficiențe în listele electorale (discrepanțe dintre adrese; alegători decedați; semnături în locul altor persoane) – 11 cazuri.

- **SV 01/241, Chișinău, Rîșcani.** Un alegător a identificat că în apartamentul său este indicată o persoană străină. Situația a persistat și în anii precedenți. Deși, alegătorul a verificat anterior la Centrul multifuncțional ASP persoana nu a fost identificată. Membrii BESV au recomandat să verifice repetat la centrul multifuncțional.
- **SV 16/13 Edineț, Cupcini, Chetroșica Veche.** Un alegător a observat că cineva a semnat în locul lui în listele electorale de bază. Președintele a comunicat alegătorului că s-a produs o greșeală din partea membrului BESV. Alegătorului i s-a permis exercitarea dreptului la vot.
- **SV 25/009, Orhei, Orhei.** Mai mulți alegători nu se regăseau în listele electorale, pentru că erau înregistrați la alte SV. Situația a provocat certuri și incomodități. Pe parcursul zilei au fost mai multe incidente de acest fel.
- **SV 01/054, Chișinău, Botanica.** Un alegător a informat membrii BESV că în lista electorală figurează o persoană care nu locuiește la adresa indicată și că are viza de reședință în altă parte de mult timp.
- **SV 01/266, Chișinău, Vadul lui Vodă.** Un alegător care s-

a prezentat la secția de votare a fost identificat în SIAS Alegeri, însă nu a fost identificat în lista electorală. Alegătorul a părăsit secția de votare iritat și a renunțat să își exercite dreptul la vot. Președintele BESV a încercat să îl identifice ca să îl convingă să se întoarcă și să voteze.

- **SV 21/014, Ialoveni, Costești.** Până la momentul raportării, aproximativ 20 de alegători nu s-au regăsit pe listele electorale de bază, din cauză că au fost repartizați la alte SV. Acest fapt a stârnit strigăte și nemulțumiri în SV.
- **SV 9/40 Călărași, Temeleuți.** În lista electorală a fost identificată o persoană decedată.
- **SV 36/40 UTA Găgăuzia, Cazaclia.** Un alegător nu s-a regăsit în listele electorale și a fost inclus în listele suplimentare.
- **SV 32/31 Ștefan Vodă, Talmaza.** Mai mulți alegători s-au revoltat că nu se regăsesc în listele electorale și sunt redirectionați la altă SV. Alegătorii în mod obișnuit votau la acea secție de votare. Doi soți cu aceeași viză de reședință erau arondați la două secții de votare diferite.
- **SV 27/25 Rîșcani, Hiliuți.** Un alegător nu s-a regăsit nici în lista electorală și nici în SIAS Alegeri. Funcționarii au spus că îl cunosc și că e din circumscripția dată. A fost sesizat CEC, alegătorul a votat pe listele suplimentare.
- **SV 18/55, Florești, Roșietici.** Președintele BESV a informat observatorul precum că în listele electorale sunt și localnici din satul vecin – Roșietici Vechi.

Votarea nejustificată în grup (în cabine de vot se află 2 și mai multe persoane) – 3 cazuri.

- **SV 01/108, Chișinău, Buiucani.** În cabina de vot au intrat doi alegători (mama și fiica). Fiica dădea indicații mamei pe cine să voteze. Membrii BESV le-au

făcut observații, după care fiica s-a retras.

- **SV 13/005, Dondușeni, Baraboi.** Una dintre cele trei urme din incinta SV a fost sigilată doar cu 3 sigilii.
- **SV 01/003, Chișinău, Botanica.** Doi alegători au votat în aceeași cabină de vot, motivând ca sunt în etate, deși deficiențe de vedere nu au semnalat / motivat.

Fotografierea buletinelor de vot, alte încălcări ale secretului votului (prezentarea buletinului cu votul exprimat, amplasarea defectuoasă a cabinelor de vot ce permit vizualizarea opțiunii alegătorului etc.) – 28 cazuri.

- **SV 18/22, Florești, Florești.** Un alegător în cabina de vot a fotografiat buletinul de vot. Președintele BESV a făcut observație, ceea ce a provocat ceartă. Alegătorul a introdus buletinul de vot în urnă.
- **SV 01/108, Chișinău, Buiucani.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Când i s-a solicitat să șteargă poza a refuzat motivând ca are tot dreptul să facă poze. Poliția documentează cazul.
- **SV 01/105, Chișinău, Buiucani.** Un alegător (mama) i-a dat indicații unui alt alegător (fiu) din cabina alăturată cu cine să voteze. La ieșirea din cabina de vot fiul a reconfirmat că a votat cum i-a indicat.
- **SV 01/029, Chișinău, Botanica.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Când i s-a solicitat să șteargă poza a refuzat să se conformeze. La insistențele membrilor BESV alegătorul a manifestat un comportament agresiv și a amenințat ca rupe buletinul de vot în mod public, în fața observatorilor. Poliția a fost chemată la fața locului.
- **SV 01/091, Chișinău, Buiucani.** Un alegător a fotografiat buletinul său de vot. Observatorii au semnalat aceasta abatere membrilor BESV, însă aceștia nu au intervenit.
- **SV 7/8 Cahul, or. Cahul.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Ulterior, la intervenția membrilor SV poza a fost ștearsă.

- **SV 23/031 Nisporeni, Seliște.** 0 alegătoare a făcut fotografie la buletinul de vot în cabina de vot. Președintele BESV a reacționat și fotografia a fost eliminată.
- **SV 20/046 Hîncești, Mingir.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Observatorii au anunțat președintele BESV despre incident. La insistența președintelui BESV, alegătorul a refuzat să elimine fotografia.
- **SV 32/31 Ștefan Vodă, Talmaza.** La ora 12:30, un alegător a fotografiat buletinul de vot. Nici un membru BESV nu a intervenit până alegătorul nu a plecat din secția de votare.
- **SV 36/8 UTA Găgăuzia, Comrat.** La ora 14:37, un alegător a fotografiat buletinul de vot. Fiind sesizat Președintele BESV, acesta a menționat nu poate interveni în așa cazuri.
- **SV 30/ 9 Strășeni, Bucovăț.** La ora 15:20, a fost fotografiat buletinul de vot.
- **SV 36/57 UTA Găgăuzia, Dezghinja.** La ora 15:12, a fost observat fotografierea buletinului de vot și după aceasta. După aruncarea buletinului de vot în urna, persoana a fost reținută de Președintele BESV și i-a fost luat telefonul. Președintele BESV a chemat poliția. După sosirea poliției, Președintele BESV a transmis telefonul polițistului.
- **SV 01/087, Chișinău, Buiucani.** La ieșirea din cabina de vot, soțul i-a comunicat soției, care se îndrepta la cabina de vot, cu cine a votat și i-a indicat în buletinul de vot candidatul ales.
- **SV 01/137, Chișinău, Centru.** Un alegător a fotografiat buletinul său de vot. Președintele BESV a solicitat alegătorului să șteargă, ultimul s-a conformat.
- **SV 01/105, Chișinău, Buiucani.** Un alegător a fotografiat buletinul său de vot pe fundalul secției de votare și observatori. Membrii BESV au solicitat să șteargă fotografia în prezența lor, alegătorul s-a conformat.
- **SV 01/192, Chișinău, Râșcani.** La ora 17:56, un alegător

a fotografiat buletinul său de vot. Un membru BESV ia solicitat să șteargă poza.

- **SV 9/40 Călărași, Temeleuți.** Un alegător a fotografiat buletinul sau de vot și ulterior a postat poza pe Facebook. Președintele BESV a atenționat pe alegător că nu se poate de făcut poze la buletin de vot.
- **SV 32/3 Ștefan -Vodă, Ștefan- Vodă.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. În urma sesizării, Președintele BESV a rugat să șteargă poza și i-a permis alegătorului să arunce buletinul de vot în urnă.
- **SV 1/380, Italia, Milano.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/377, Italia, Treviso.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot, dar la solicitare președintelui BESV a șters poza.
- **SV 1/349, Germania, Frankfurt pe Main.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/353, Germania, Kassel.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot în cabina de vot. Fiind surprins de președintele BESV, acestuia i-a fost solicitată ștergerea fotografiei. Alegătorul, revoltat, a părăsit SV după ce a șters fotografia.
- **SV 1/377, Italia, Treviso.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot, dar la solicitarea președintelui BESV poza a fost ștearsă.
- **SV 1/405, Regatul Tarilor de Jos, Haga.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 37/1, regiunea transnistreană, Chișinău.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot în cabina de vot. Președintele BESV l-a anunțat că acest lucru este ilegal.
- **SV 37/6, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Gura Bîcului.** La SV în mod organizat au fost aduși cu câteva automobile aproximativ 20 de alegători din regiunea transnistreană.
- **SV 37/1, regiunea transnistreană, Chișinău.** Un legător a fotografiat buletinul de vot cu ștampila "votat"

aplicată. Secretara BESV i-a făcut observație, iar el a menționat că este jurist și are tot dreptul, purtând discuția pe un ton ridicat. Între timp s-a alăturat și președintele BESV cu aceeași informație, însă fără rezultat.

- **SV 37/1, regiunea transnistreană, Chișinău.** Un alegător a pozat buletinul de vot, iar ca răspuns membrii BESV i-au făcut observație, însă fără a insista ștergerea pozei. Alegătorul a aruncat buletinul în urnă și a ieșit din SV.

Încetarea/suspendarea nejustificată a votării în secția de votare – 5 cazuri.

- **SV 18/012, Florești, Bahrinești.** Între orele 17:14-17:17 sa deconectat energia electrică în SV, durată de timp în care procesul de votare a fost întrerupt. După reconectarea energiei electrice procesul de votare a fost reluat.
- **SV 7/60 Cahul, Vadul lui Isac.** Procesul de vot a fost oprit pe 5 min. în legătura cu procesul de dezinfectare. Membrii BESV au menționat că au făcut acest lucru de 3 ori pe parcursul zilei.
- **SV 11/5, Cimișlia.** Mașina unui membru BESV era cu abțibilduri electorale în favoarea unui candidat. Aceasta s-a aflat toată ziua parcată lângă SV.
- **SV 1/1, Chișinău, Botanica.** Se stopează procesul de votare timp de 10 minute pentru dezinfectare – timp în care toți alegătorii sunt rugați să iasă afară.
- **SV 1/14, Chișinău, Botanica.** În perioadele de dezinfectare a localului, timp de 10-15 minute este stopat procesul de votare, perioadă în care alegătorii nu au permisiunea de a intra în SV și a vota.

Nerespectarea măsurilor de protecție și prevenire COVID -19 – 37 cazuri.

- **SV 19/017, Glodeni, Cuhnești.** Președintele BESV a

interzis accesul unui alegător în SV din motiv că nu avea mască de protecție. Alegătorul a plecat, fără să-și exercite dreptul la vot.

- **SV 32/033, Ștefan Vodă, Volintiri.** La intrarea în SV alegătorilor nu li se măsoara temperatura. După discuțiile dintre membrii BESV, procesul de termometrie a fost reluat.
- **SV 18/065, Florești, Trifanești.** În cadrul SV lipsește registrul de termometrie.
- **SV 01/154, Chișinău, Ciocana.** Un alegător a refuzat să i se măsoare temperatura, ca urmare alegătorul a renunțat să voteze.
- **SV 11/024, Cimișlia, Gura Galbenei.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot.
- **SV 01/190, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (15 alegători, 3 cabine de vot). Membrii BESV au intervenit și au rugat alegătorii să iasă din SV până vor fi invitați ca să voteze.
- **SV 01/203, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV sunt primiți în mod sistematic mai mulți alegători decât cabine de vot, ca urmare se formează aglomerație. Membrii BESV nu au întreprins careva acțiuni.
- **SV 01/292, Chișinău, Stăuceni.** În incinta SV sunt primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (10 alegători, 4 cabine de vot). Președintele BESV a intervenit și a soluționat pe moment situația.
- **SV 01/196, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (7 alegători, 2 cabine de vot). Președintele BESV a intervenit și a stopat accesul altor alegători până numărul persoanelor în incinta SV s-a redus.
- **SV 01/195, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (5 alegători, 2 cabine de vot). Președintele BESV a intervenit și a rugat câțiva alegători să părăsească SV, după care vor fi invitați.

- **SV 01/291, Chișinău, Stăuceni.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot. Membrii BESV nu au intervenit, mulțimea s-a dispersat de la sine.
- **SV 9/7 Călărași, Călărași.** Trei alegători, pe la orele 14.00, și-au exercitat votul deși aveau febră mai mare 37,2. Accesul a fost permis de către medicul de la intrare. Președintele BESV la moment nu era și nu cunoaște despre acest incident. Suplimentar, un operator se află în SV cu febră mai mare de 37,2.
- **SV 10/41 Căușeni, Taraclia.** În SV erau 6 persoane și 3 cabine de vot. Președintele BESV nu a reacționat cu nimic.
- **SV 9/7 Călărași, or. Călărași.** În SV a intrat o doamna care nu purta corect masca de protecție, o avea pe mână. Deși a fost atenționată de către președintele BESV alegătoarea a refuzat să poarte masca. Alegătoarea și-a exercitat dreptul la vot fără, însă a purta corect masca de protecție.
- **SV 32/21 Ștefan Vodă, Popeasca.** La 13.59 a fost observat că distanța socială de 1 m nu este respectată de observatorii, alegători și membrii BESV.
- **SV 32/21 Ștefan Vodă, Popeasca.** La ora 16:00 a fost permis accesul în SV a 7 persoane, iar în secția de votare sunt 3 cabine de vot. Nu este respectată distanța socială.
- **SV 10/36 Căușeni, Plop Știubei.** La 16.15 în SV s-a prezentat un alegător cu febra peste 37. Președintele i-a comunicat că nu poate să-i creeze doar lui condiții să voteze în incinta SV iar urna mobilă deja e plecată. Alegătorul nu și-a exercitat dreptul la vot.
- **SV 10/4 Căușeni, Căușeni.** La 16.45 în sala erau 12 alegători deși secția dispune de 5 cabine de vot. Președintele BESV nu a reacționat.
- **SV 18/071, Florești, Zăluceni.** În incinta SV se aflau mai mulți alegători decât cabine de vot. Președintele BESV nu a intervenit.

- **SV 32/011, Ștefan Vodă, Copceac.** În SV au intrat mai mulți alegători decât cabine de vot (6 alegători, în timp ce în SV sunt numai 3 cabine de vot).
- **SV 01/193, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (8 alegători, în timp ce în SV sunt numai 3 cabine de vot). Membrii BESV au intervenit și situația s-a remediat.
- **SV 01/213, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (12 alegători, în timp ce în SV sunt numai 4 cabine de vot). Membrii BESV nu au intervenit pentru a remedia situația.
- **SV 18/65 Florești, Trifănești.** Distanța socială nu este respectată la intrarea în SV.
- **SV 37/12 regiunea transnistreană, Anenii Noi, Varnița.** Distanța socială nu este respectată la intrarea în SV.
- **SV 18/44 Florești, Lunga.** Unii observatori nu respectă distanța socială și poartă incorect masca de protecție.
- **SV 32/21 Ștefan- Vodă, Popeasca.** La ora 17:41 a fost permis accesul în SV a 6 persoane cu 3 cabine de vot. Nu se respectă distanța fizică.
- **SV 37/3, regiunea transnistreană, Anenii Noi.** La ora 11:18, în incinta SV erau 6 persoane, în condiția în care în SV sunt doar 2 cabine de vot.
- **SV 18/59, Florești, Sevirova.** A fost raportată nerespectarea distanței sociale între membrii BESV.
- **SV 37/36, regiunea transnistreană, Rezina.** În SV au intrat 6 alegători, cu toate că sunt doar două cabine de vot. În plus, doi observatori din partea partidelor sunt fără mască în incinta SV.
- **SV 31/26, Șoldănești, Râșpopeni.** S-a format rând la SV, iar alegătorii erau fără mască și fără a respecta distanța socială.
- **SV 18/37, Florești, Ilicișovca.** Nu se respectă distanța socială între membrii BESV.
- **SV 18/65, Orhei, Florești, Trifănești.** Nu se respectă distanța socială între membrii BESV.
- **SV 18/28, Florești, Frumușica.** A fost observată

nerespectarea distanței sociale dintre membrii BESV și observatorii de la partide politice.

- **SV 18/52, Florești, Prodănești.** Lipsește registrul privind termometria membrilor BESV, iar președintele BESV și un membru nu poartă mască corect.
- **SV 16/12, Edineț, Cupcini.** În SV nu se efectuează termometria membrilor BESV, iar aceștia nu poartă mască și nu se respectă distanța socială între observatori.
- **SV 18/61, Florești, Ștefănești.** Membrii și președintele BESV nu purtau corect mască de protecție.
- **SV 31/24, Șoldănești, Pohoarna.** Membrii BESV nu purtau viziere, iar în SV erau 7 alegători în condiția în care în SV sunt doar 3 cabine de vot.
- **SV 18/16, Florești, Ciutulești.** În SV se aflau 5 persoane în condiția în care în SV sunt doar 3 cabine de vot.
- **SV 6/35, Briceni, Slobozia Șirăuți.** Nu este efectuată termometria, iar un membru BESV nu poartă mască.

Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale/ ruperea/ deteriorarea sau absența sigiliilor pe urnele de vot – 8 cazuri.

- **SV 29/054, Soroca, Stoicani.** Una dintre urnele staționare era sigilată doar cu un singur sigiliu. Membrii BESV au spus că o vor utiliza ca urnă mobilă.
- **SV 2/52, Bălți, or. Bălți.** La 16.55 observatorul Promo-LEX a observat că la urna mobilă este deteriorat un sigiliu. Președintele BESV a reacționat și a zis că va remedia situația.
- **SV 31/006, Șoldănești, Găuzeni.** Urna mobilă este sigilată incorect. Membrii BESV au aplicat două sigilii pe fermoar.
- **SV 06/031, Briceni, Medveja.** Urna mobilă nu a fost sigilată. Membrii BESV au spus că intenționau să o sigileze la momentul pornirii.
- **SV 29/24 Soroca, Cosăuți.** Urnele staționare au numai

câte 2 sigilii. Membrii BESV au spus că nu au știut că trebuie să aplice 4 sigilii.

- **SV 4/1 Anenii Noi, or. Anenii Noi.** Observatorul a observat că urna mobilă are 2 sigilii în loc de una.
- **SV 13/5, Dondușeni, Baraboi.** Urna de vot a fost sigilată doar cu 3 sigilii.
- **SV 6/35, Briceni, Slobozia Șirăuți.** Urnele de vot sunt sigilate doar cu câte 3 sigilii.

Altele – 7 cazuri

- **SV 01/228, Chișinău, Râșcani.** O alegătoare a comunicat că a fost telefonată, din ce a înțeles ea de membrii BESV ca să se prezinte la SV pentru a-și exercita dreptul la vot. Membrii BESV au specificat că ei nu au telefonat pe nimeni și că acuzația este nefondată. Alegătorul a scris o plângere în legătură cu această situație. După o serie de acuzații, alegătorul și-a exercitat dreptul la vot.
- **SV 15/11 Dubăsari, Oxentea.** Un observator a fost telefonat de un număr necunoscut, persoana s-a prezentat ca reprezentant PSRM și l-a îndemnat să iasă la vot fără a face referire pentru cine să voteze.
- **SV 8/34 Cantemir, Hanaseni.** La 15.35 observatorul Promo-LEX a fost telefonat de către reprezentantul unui candidat și întrebat dacă a votat. Potrivit reprezentantului nr de telefon este cules din lista persoanelor semnate în susținerea candidatului deși observatorul nu a semnat asemenea listă.
- **SV 7/6 Cahul, or. Cahul.** La 10.20 secretarul BESV a propus observatorilor să semneze formularul special, semnat deja de președintele BESV, pentru numărarea voturilor motivând că seara va fi prea încărcat programul. Formularul a fost semnat de către câțiva observatori. Observatorul Promo-LEX nu a semnat.
- **SV 01/087, Chișinău, Buiucani.** În incinta Liceului Teoretic Onisifor Ghibu sunt formate 3-4 secții de

votare. Inscricțiunile SV sunt scrise mărunt și duc în eroare alegătorii. Ca urmare se formează aglomerație, alegătorii se revoltă și pleacă colectiv acasă fără ca să voteze.

- **SV 2/22 Bălți, or. Bălți.** Pentru o perioadă scurtă de timp (5 minute), s-a stins lumina și internetul s-a deconectat. Procesul nu a fost suspendat.
- **SV 01/150, Chișinău, Buiucani.** Un alegător a votat cu buletinul de identitate fără fișa de însoțire. Președintele BESV i-a solicitat să semneze o declarație pe proprie răspundere ca nu a votat în alta secție.

Comunicatul este elaborat în cadrul Misiunii de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, al Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Monitorizarea alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020”, precum și al Consiliului Europei prin proiectul „Suport pentru observarea civică a alegerilor prezidențiale din 2020 în secțiile de votare create în străinătate”. Componenta „Discursul instigator la ură” este susținută de către Departamentul justiție și drepturile omului al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova – etapa a IV-a”.

Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor sau partenerilor. Conținutul acestui document poate fi supus revizuirilor redacționale.

În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba română..

Pentru mai multe informații, contactați: Inga Stegarescu,
Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX GSM: 069 26 96 84; E-
mail: inga.stegarescu@promolex.md

Misiunea de Observare a Alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 | Noi detalii privind desfășurarea scrutinului

#observatorPromoLEX

Misiunea de Observare a Alegerilor pentru funcția de
Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020

**NOI DETALII PRIVIND
DESFĂȘURAREA SCRUTINULUI**

Ora 14:00

1 noiembrie 2020

Misiunea de Observare Promo-LEX a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 constată din totalul de 326 de incidente raportate de către observatorii Promo-LEX până la 14:00, de către echipa centrală a Misiunii Promo-LEX au fost prelucrate 196, dintre care în prezentul comunicat sunt incluse 161 de incidente:

Noi detalii privind desfășurarea scrutinului:

Misiunea Promo-LEX de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 constată,

Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta secției de votare sau în raza de 100 m – 11 cazuri

- **SV 36/7 UTA Găgăuzia, Comrat.** La ora 9:15, la intrare în SV s-au apropiat două persoane și au îmbrăcat hainele cu inscripția "Народный Антикризисный Штаб- НАШ". Peste 15 min, a intervenit Președintele BESV și poliția și le-a fost solicitat să se distanțeze de SV. Aceste persoane au motivat prezența sa, prin dorința de a ajuta persoane cu dizabilități. Ulterior aceste persoane s-au distanțat de SV, la o distanță de circa 70-100 metri
- **SV 36/6 UTA Găgăuzia, Comrat.** La 9:23, la intrare în SV, se afla o persoană îmbrăcat în haină cu inscripția "Народный Антикризисный Штаб- НАШ". Președintele BESV a fost sesizat în privința dată și acesta a rugat-o să părăsească SV. Persoana dată a părăsit teritoriul și nu a justificat prezența sa.
- **SV 36/8 UTA Găgăuzia, Comrat.** La ora 9:45, în raza 100 m a secției de votare, erau prezente 2 persoane în haine cu inscripția "НАШ" care comunicau cu alegătorii. La ora 10:00, Președintele BESV le-a solicitat să părăsească teritoriul. Aceste persoane au părăsit teritoriul SV

(aria 100 m) peste o oră.

- **SV 36/44 UTA Găgăuzia, Comrat.** La ora 9:15 în raza 100 m de la secția de votare au fost depistate 2 persoane în haine cu inscripția "HAM". Ele s-au aflat în decurs de 15 min. Ulterior, Președintele BESV, împreună cu poliția le-a solicitat să părăsească aria de 100m de la secția de votare.
- **SV 1/218 Chișinău, Râșcani.** O persoana, care se presupune că este observator din secția de votare de alături, a intrat în secție și discuta cu alt observator (presupus din partea unui candidat) privitor la corectitudinea votului cu urna mobilă. Persoana s-a aflat în secția de votare aproximativ 15-20 minute.
- **SV 32/ 8 Ștefan- Vodă, Carahasani.** La ora 9:40, un alegător, după ce și-a exercitat votul, a continuat să se afle pe teritoriul SV și de câteva ori a intrat repetat în SV. Președintele BESV a solicitat acestuia să părăsească SV. Persoana respectivă s-a aflat în raza de 100 m a SV aproximativ 20 minute și comunica cu alegătorii.
- **SV 7/3, Cahul.** AO „Centru comunitar Anticriza”, reprezentată de 2 persoane îmbrăcate în veste cu semne de vizibilitate a Centrului însoțesc și transportă alegătorii la SV (persoanele în etate).
- **SV 24/25, Ocnița, Mihălășeni.** În raza de 100 de metri de la SV, o doamnă, președintele organizației teritoriale a unui partid, discuta cu cetățenii. Persoana s-a aflat în preajmă aproximativ o oră.
- **SV 1/163, Chișinău, Ciocana.** În jurul orei 09:11, în incinta SV se aflau două persoane care spuneau alegătorilor ca poate să-i ajute să voteze. La observațiile președintelui BESV, persoanele respective au plecat.
- **SV 25/031 Orhei, Cucuruzeni.** După ce au votat, mai multe persoane susținătoarea unui concurent, timp de 30 min s-au aflat în raza de 10 metri a SV, fără ca membrii BESV să le facă observație.

- **SV 1/325, Federația Rusă, Moscova.** Pe teritoriul SV erau persoane neautorizate de a se afla acolo. După 20 minute, acestea au fost sesizate și au părăsit localul SV.

Zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor în perimetrul de 100 m al secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 9 cazuri.

- **Regiunea transnistreană, Rezina.** În preajma podului Rîbnița-Rezina, observatorii au remarcat că toți alegătorii veniți din regiunea transnistreană au echipament de protecție (masca și mănuși) de același tip, iar mulți dintre aceștia au și pungi similare.
- **SV 37/17, regiunea transnistreană, Căușeni.** În apropiere SV era staționat un automobil, la care alegătorii veniți din regiunea transnistreană primeau măști, mănuși și pixuri. După ce observatorii au colectat probe video și foto, automobilul a părăsit locul.
- **SV 37/14, regiunea transnistreană, Căușeni.** La SV se prezintă alegători din regiunea transnistreana și întrebă pe membrii BESV unde pot lua banii pentru exprimarea votului. După ce membrii BESV le explică că pentru vot nu se dau bani, o parte din cetățeni pleacă fără a vota.
- **SV 37/19, regiunea transnistreană, Căușeni, Fîrlădeni.** Din discuție cu alegătorii din regiunea transnistreană sunt raportate cazuri de remunerare a alegătorilor din Bender cu câte 100 ruble, iar a celor din Tiraspol – cu câte 400 ruble.
- **SV 1/327, Federația Rusă, Moscova.** Observatorul din partea unui partid a observat momentul de predare a banilor la o doamna care a ieșit din SV, de către o persoană necunoscută.
- **SV 2/58 Bălți, or. Bălți.** În incinta stației amplasată la 15-20 m de SV o doamna făcea agitație electorală, s-a

apropiat de un domn și i-a transmis o sumă de bani.

- **SV 18/54, Florești, Rădulenii Vechi.** La ora 08:40, la o distanță de aproximativ 300 m de SV este o piață, cu 3 magazine alăturate. Observatorii au identificat că timp de circa 20 de minute, imediat ce ieșeau din SV, mai multe persoane intrau în magazine pentru a lua ce li se oferea. La ieșire, s-a observat că alegătorii respectivi nu aveau asupra sa careva cumpărături. La fiecare magazin este câte o persoană care analizează situația din împrejurimi și cine se apropie de localuri.
- **SV 1/54 Chișinău, Botanica.** Membrii BESV au informat observatorii despre un caz de recompensă a alegătorilor. După ce un alegător a votat, observatorul din partea unui concurent electoral a ieșit împreună cu alegătorul afară și i-a transmis bani (a observat bancnote de 100-200 lei). Acest caz a fost observat de un membru al BESV care a ieșit să cumpere ceva de la magazinul din preajmă.
- **SV 29/10 Soroca, Soroca.** La 10.30 și la 11.20 a fost observată o doamnă care avea în mână mai multe liste. Aceasta se afla într-o clădire veche abandonată, de peste drum de la secția de votare. A fost observat flux de alegători care mergeau în acea locație, după ce au votat. Se presupune că ar fi vorba de o remunerare în bani. Președintele BESV a sesizat Poliția.

Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă) – 17 cazuri.

- **Regiunea transnistreană, Rezina.** Lângă podul dintre Rezina și Rîbnița, din partea transnistreană – până la punctul de control, sunt aduși alegătorii cu autobuze. Aceștia coboară la punctul de control și ulterior pe jos sau cu automobile personale se deplasează la SV din Rezina.
- **SV 37/37, regiunea transnistreană, Rezina.** Lângă Liceul

Teoretic "Olimp", unde se află sediul SV, au fost observate automobile personale care prin curse regulate transportă alegătorii din regiunea transnistreană.

- **SV 37/22 și 37/23, regiunea transnistreană, Criuleni.** La podul de lângă Criuleni, au fost observate mai multe automobile care traversează podul de mai multe ori. În aceeași regiune se află un grup de combatanți care documentează procesul traversării podului de către cetățenii din stânga Nistrului.
- **SV 10/7 regiunea transnistreană, Căușeni.** Observatorul a fost informat din mai multe surse că la că în fața sediului centrului multifuncțional din or. Căușeni, dintr-un microbuz coborau persoane transportate din regiunea transnistreană.
- **SV 37/10, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Varnița.** Sunt transportați organizat alegătorii la SV.
- **SV 37/38 și 37/39, regiunea transnistreană, Rezina.** Au fost observate cel puțin 12 unități de transport care transportau organizat alegătorii, dintre care cel puțin două sunt microbuze (P041BH, P402CE, P703EA, P210BT, P529C0, P612cx, P747BE, P059CT, P377CE, T959ET (microbuz), P377CE (microbuz)).
- **SV 37/20 și 37/21, regiunea transnistreană, Criuleni, Hagimus.** De la Bender, sunt transportați organizat aproximativ 32 de persoane cu ajutorul microbuzelor, care au câte 8 locuri.
- **SV 37/24 și 37/25, regiunea transnistreană, Dubăsari, Cocieri.** Alegătorii din regiunea transnistreană sunt organizat transportați până la podul de la Cocieri. Ulterior aceștia coboară și se urcă în automobile mai mici, care au până la 7 locuri și sunt transportați la SV din Cocieri. Numerele de înmatriculare a automobilelor care transportă până la SV: Y613ya98 (Federația Rusă), DB AH 203.
- **SV 37/19, regiunea transnistreană, Căușeni, Fîrlădeni.** La SV sunt multe automobile cu numere de înmatriculare transnistrene. Șoferii au făcut poze la SV pentru a avea

dovezi că au adus oameni. Șoferii fac rotație la diferite SV, pentru a crea impresia că alegătorii vin singuri. Numerele de înmatriculare la mijloacelor de transport care transportă cetățeni: T885MT, T212TT.

- **SV 11/26, Cimișlia, Hîrtop.** La 12:20, în preajma SV a fost observat un microbuz din care au coborât circa 12 persoane și sau îndreptat spre sediul SV pentru a vota. Numărul de înmatriculare: CM AI 116.
- **SV 37/20 și 37/21, regiunea transnistreană, Căușeni, Hagimus.** De la vama din Bender este organizat transport pentru alegătorii din regiunea transnistreană. Alegătorii sunt transportați a câte 7-8 persoane într-un automobil până la localul SV. După ce localnici au observat acest proces, au încercat sa blocheze drumul de acces la SV. Printre ei se află și reprezentantul unui concurent electoral.
- **SV 37/17 și 37/18, regiunea transnistreană, Căușeni, Copanca.** De la vama Copanca în mod organizat sunt transportați cetățeni din regiunea transnistreană în automobile a câte 5 persoane. Automobile fac câte mai multe curse și au adus aproximativ 30 de persoane. Numerele de înmatriculare: T723EX, VW Șaran 905, Mercedes Sprinter C097HT.
- **SV 37/6, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Gura Bîcului.** Alegătorii din regiunea transnistreană au fost aduși organizat cu un microbuz. După mărturiile polițiștilor, care au stopat microbuzul, acest vehicul deja de 2 ori aducea organizat alegătorii.
- **SV 01/262, Chișinău, Sîngera.** La ora 11.15, a fost observat un microbuz de culoare galbenă, model Mercedes Sprinter, număr de înmatriculare CKV 577 din care a coborât în jur de 9 persoane. Microbuzul nu avea nici o inscripție referitor la transportarea de persoane și fără semn de ruta regulata.
- **SV 36/44 UTA Găgăuzia, Chirsova.** La ora 9:00, a fost detectat un microbuz alb , ce transporta câte 5-6 alegători. În decurs de o oră, microbuzul de trei ori a

transportat alegătorii.

- **SV 26/9 Rezina, Bușăuca.** Microbuz Ford Tranzit cu numărul de înmatriculare RZ AH 757, de culoare albă a fost văzută de două ori transportând alegători, la orele 10 și 11. LA ora 10 au fost transportați aproximativ 10 alegători, la ora 11- aproximativ 4 alegători. La volanul microbuzului se afla primarul localității. Unitatea de transport a fost văzută de 2 ori în preajma secției de votare.
- **SV 28/37 Sîngerei, Dobrogea Veche.** Între orele 11.00 – 11.10 în raza SV a fost observat un microbuz marca Mercedes de culoare verde. Cel puțin 4 persoane au fost transportate în mod organizat.

Prezența materialelor de publicitate, afișaje, panouri electorale din raza secției de votare (100 metri de la localul secției) – 12 cazuri.

- **SV 10/23, Căușeni, Copanca.** La aproximativ 25 de metri de SV sunt amplasate pliante în favoarea unui candidat.
- **SV 18/63, Florești, Temeleuți.** În raza de 100 de metri de la SV, sunt amplasate afișe în favoarea a trei candidați.
- **SV 34/33, Telenești, Pistruieni.** La o distanță de aproximativ 35-40 de metri de la SV, pe un panou informativ sunt amplasate pliante a trei candidați.
- **SV 11/30, Cimișlia, Ivanovca Nouă.** La intrarea în SV este un panou informativ cu pliante de promovare a patru candidați.
- **SV 29/30, Soroca, Dubna.** La aproximativ 10 metri de SV, pe gardul Casei de cultură, sunt amplasate afișe electorale ale tuturor concurenților electorali.
- **SV 18/32, Florești, Gura Camencii.** La o distanță de aproximativ 30 metri de SV sunt postate afișe în promovarea a doi candidați.
- **SV 18/012 Florești, Bahrinești.** Aproximativ la distanța 50-60 m față de SV, sunt afișate pliante A4 de la doi

candidații. Președintele BESV nu știe de existența acestora.

- **SV 36/16, UTAG, Ceadâr-Lunga.** În fața SV sunt amplasate 2 bannere în favoare candidaților.
- **SV 29/30, Soroca, Dubna.** Lângă SV sunt afișate panouri electorale în favoarea tuturor candidaților electorali.
- **SV 27/32, Rîșcani, Petrușeni.** La aproximativ 70 de metri de SV sunt afișate materiale poligrafice a unui candidat.
- **SV 27/22, Rîșcani, Gălășeni.** La aproximativ 20 de metri de SV sunt afișate materiale poligrafice ale unui candidat.
- **SV 25/34, Orhei, Ghetlova.** La aproximativ 60 de metri de la SV, pe un pilon este amplasat un pliant în favoarea unui candidat.

Agitație electorală sau PR negru în perimetrul de 100 m și/sau în incinta secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 7 cazuri.

- **SV 2/42 Bălți, or. Bălți.** La ora 9.03, după completarea buletinului de vot, un alegător a făcut un îndemn de a vota un concurent. Deși președintele BESV i-a făcut observație alegătorul a îndemnat în continuare la vot în favoarea candidatului, până ce a ieșit din SV.
- **SV 2/58 Bălți, or. Bălți.** La 8.52, la ieșirea din SV 4 doamne au îndemnat o tânără alegătoare să voteze în favoarea unui candidat. Două dintre acestea au continuat să facă agitație electorală în incinta stației amplasată la 15-20 m de SV.
- **SV 1/51 Chișinău, Botanica.** O alegătoare de vârstă a treia a întrebat membrii BESV de ce în buletinul de vot nu este un politician și cum să voteze anume pentru el. Membrii BESV au informat doamna despre candidatul din partea candidatului cu anumite alegeri publice de genul „a furat dar a și făcut ceva” făcând astfel agitație în favoarea candidatului respectiv. Într-un final, doamna a

acceptat să meargă în cabina de vot și să voteze.

- **SV 32/8 Ștefan- Vodă, Carahasani.** La ora 9:30, a fost observat un automobil, parcat la distanță de 100 m de la SV. În mașina se aflau 3 persoane, presupuse de la un partid, ce întâmpinau alegătorii și discutau cu ei. Mașina a fost parcată în apropierea secției de votare pe parcursul a 2 ore.
- **SV 32/10 Ștefan Vodă, Cioburciu.** La ora 11:24, un alegător, după ce și-a exercitat votul, a încălcat secretul votului, strigând că a votat un candidat. Persoana dată a părăsit SV după solicitarea Președintelui BESV.
- **SV 1/362, Italia, Pesaro Urbino.** Pe ușa SV a fost postată o foaie A4 în care se transmitea un mesaj negativ unui candidat.
- **SV 1/329, Federația Rusă, Moscova.** Un observator al concurentului a fost înjurat și agresat verbal de altul.

Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri (suspendarea funcționării; situații când SIAS Alegeri indică faptul că alegătorul a votat, iar acesta susține că nu a votat) – 16 cazuri.

- **SV 14/1 Drochia, or. Drochia.** Operatorul nu a permis alegătorului să voteze deoarece SIAS Alegeri a identificat faptul că alegătorul a votat deja. La rândul său alegătorul susține că nu a votat ci a fost deja verificat în sistem la o altă SV de unde a și fost trimis la secția dată. Președintele BESV a sunat la CEC. Operatorii ambelor SV au scris explicații.
- **SV 32/28, Ștefan Vodă, Ștefănești.** Pentru o perioadă de 5-7 minute a fost deconectată conexiunea la internet.
- **SV 37/33, regiunea transnistreană, Florești.** În cazul unui alegător, data de naștere din buletin cu coincidea cu data de naștere din SIAS "Alegeri". Președintele BESV a solicitat acestuia deplasarea la oficiul ASP pentru a înlătura deficiența.

- **SV 01/092, Chișinău, Buiucani.** Unui alegător nu i s-a permis să voteze, acesta fiind redirectionat la o altă secție conform indicației din SIAS Alegeri. Cu toate acestea, alegătorul a demonstrat prin acte de identitate că adresa este din raza SV. Anterior, alegătorul s-a mai adresat pentru a vota/verifica la alte 2 secții.
- **SV 01/137, Chișinău, Centru.** SIAS Alegeri a indicat că alegătorul care s-a prezentat la SV urmează să voteze la o altă secție. Aceeași situația i-a fost comunicată și la cea de-a doua secție, alegătorul fiind rugat să se întoarcă la prima SV. Când s-a prezentat repetat la SV, SIAS Alegeri a indicat că alegătorul deja a votat, deși în buletinul de vot nu era aplicată ștampila. După reverificare, alegătorului i s-a permis să voteze.
- **SV 36/9 UTA Găgăuzia, Comrat.** La ora 7:30 a fost detectată problema cu conexiune de internet, ce a cauzat imposibilitatea accesării sistemului SIAS Alegeri. La ora 8:05, Președintele BESV a luat decizia de a primi alegători, fără de a fi înregistrați la operatori SIAS. La ora 8:20 a fost restabilită activitatea sistemului SIAS.
- **SV 26/31 Rezina, Pripiceni- Răzeși.** O persoană a venit la SV și a fost anunțat de operatorii SIAS că deja a votat și nu mai este posibil să voteze. Alegătorul afirmă că nu a votat. Președintele BESV a sesizat CEC, care a spus că e o eroare. Alegătorului nu i-a fost permis să voteze la secția respectivă.
- **SV 1/362, Italia, Pesaro Urbino.** În jurul orei 10:50, chiar dacă conexiunea la internet era stabilă, operatorii nu au avut acces la SIAS Alegeri pentru o perioadă de 20 minute.
- **SV 37/32, 37/33, 37/34 și 37/35, regiunea transnistreană, Florești, Sănătăuca.** Mai mulți alegători din regiunea transnistreana sau ciocnit cu problema necorespunderii datelor din buletinul de identitate și SIAS. Mulți au buletine expirate sau nu coincide data nașterii. Alegătorii respectivi au fost îndreptați spre

oficiul ASP, unde imediat s-au format rânduri.

- **SV 37/6, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Gura Bîcului.** La unul din calculatoare nu a fost posibilă conectarea SIAS "Alegeri". După intervenția specialiștilor de la SA "Moldtelecom" acesta a început să funcționeze.
- **SV 37/25, regiunea transnistreană, Dubăsari, Cocieri.** La mai mulți alegători din regiunea transnistreană nu coincide data nașterii în buletin de identitate cu datele din SIAS "Alegeri". După consultația cu CEC, acestor persoane li s-a permis să voteze, iar toate cazurile sunt documentate de membrii BESV.
- **SV 1/22, Chișinău, Botanica.** Scannerul pentru scanarea buletinelor de identitate nu lucrează, operatorii fiind nevoiți să introducă datele manual.
- **SV 18/026 Florești, Cunicea.** Doi alegători (soț și soție), având aceeași adresă de domiciliu, conform datelor din SIAS Alegeri trebuie să voteze la 2 SV diferite. OTS menționează că acesta nu este un caz singular.

Deficiențe în listele electorale (discrepanțe dintre adrese; alegători decedați; semnături în locul altor persoane) – 13 cazuri.

- **SV 37/22, regiunea transnistreană, Criuleni.** Un alegător a semnat în lista electorală peste semnătura unui alt legător, după care a semnat repetat în dreptul numelui său. În legătura cu acest incident, președintele BESV a întocmit proces verbal.
- **SV 37/35, regiunea transnistreană, Florești, Sănătăuca.** În cazul unui alegător, domiciliul indicat în buletin nu coincidea cu cel indicat în RSA. Președintele BESV a solicitat alegătorului să meargă la ASP, aflat alături de SV, pentru a corecta datele. După aceasta cetățeanul a reușit să voteze.
- **SV 14/6 Drochia, Drochia.** In listele electronice SIAS

Alegeri alegătorii au fost arondați la o altă secție de votare. Alegătorii au votat pe listele adăugătoare.

- **SV 2/22, Bălți, or. Bălți.** La ora 9.14, o alegătoare a depistat că în listele electorale figurează fiul ei decedat de 19 ani. La obiecția adusă președintele a informat-o despre procedura de excludere a fiului din listele electorale.
- **SV 9/41 Călărași, Tuzara.** La ora 9.50, o doamna a venit în SV pentru a-și exercita dreptul constituțional însă nu a fost găsită în listele electorale. Președintele BESV i-a comunicat că urmează să se apropie la Primărie pentru a afla motivul lipsei din listele electorale. Alegătoarei nu i s-a propus o altă modalitate de vot și nici nu a fost direcționată într-o SV unde poate fi regăsită în listă. Doamna nu a putut să voteze.
- **SV 25/011 Orhei, Orhei.** Unor alegători, după verificare în SIAS Alegeri, le este comunicat de către operatori, că nu sunt înregistrați pe liste la respectiva SV și să voteze la SV unde au fost repartizați. Alegătorii menționau că mereu votau la adresa SV în cauză.
- **SV 18/026 Florești, Cunicea.** Unor alegători, după verificare în SIAS Alegeri, le este comunicat de către operatori, că nu sunt înregistrați pe liste la respectiva SV și să voteze la SV unde au fost repartizați. Alegătorii menționau că mereu votau la adresa SV în cauză.
- **SV 21/049 Ialoveni, Văsieni.** Persoana nu se regăsea pe lista, a fost anunțat că trebuie să voteze la altă SV.
- **SV 01/092, Chișinău, Buiucani.** Doi alegători (mama și fiul) au sesizat că în lista electorală adresa indicată este incompletă/greșită în raport cu cea indicată în buletinul de identitate. Într-un final, alegătorii nu au votat.
- **SV 1/51 Chișinău, Botanica.** Un alegător și-a găsit în listele electorale fiica decedată de câțiva ani. Avea cu el certificatul de deces. Președintele BESV a informat alegătorul că nu poate opera modificări în listele

electorale și că pentru a-și exclude fiica din listele electorale acesta urmează să se adreseze la ASP.

- **SV 01/035, Chișinău, Botanica.** Un alegător a semnalat membrilor BESV, că în listele electorale a constatat prezența a unei persoane decedate (vecina).
- **SV 32/21 Ștefan- Vodă, Popeasca-** Membrii BESV au depistat necorespunderea SIAS Alegeri, unde sunt incluși 89 alegători (pentru votare la secția respectivă) cu listele electorale, unde sunt incluși 87 alegători.
- **SV 1/ 54 Chișinău, Botanica.** Un alegător a identificat în listele electorale, soțul care este decedat. Președintele BESV a solicitat să fie prezentat certificatul de deces, alegătorul a plecat, menționând că este în vârstă și astăzi nu se mai întoarce.

Votarea nejustificată în grup (în cabine de vot se află 2 și mai multe persoane) – 9 cazuri.

- **SV 6/17, Briceni, Corjeuți.** La ora 8.35, în SV a intrat un bărbat, după 60 ani, cu ochelari, posibil slab văzător, împreună cu un însoțitor. Ambii au intrat în cabina de vot. La scurt timp un alt alegător care se afla în cabina de vot alăturată s-a alăturat. Astfel în aceeași cabină de vot se aflau concomitent 3 persoane. Președinte BESV a făcut imediat observație. În cabina de vot a rămas doar alegătorul.
- **SV 16/38 Edineț, Hlinaia.** La ora 9:50 două persoane (membrii de familie) intrat în cabina de vot motivând președintelui că alegătorul este slab văzător.
- **SV 18/026 Florești, Cunicea.** În timp ce un alegător își exercita dreptul de vot, un membru BESV s-a apropiat în cabinele de vot pentru a schimba cerneala și se pare că a indicat alegătorului opțiunea de vot. Președintele BESV nu a făcut observație.
- **SV 8/5 Cantemir, Baimaclia.** La 10.20, în cabina de vot au intrat 2 persoane ,nu părea a fi cineva cu probleme de vedere. Președintele BESV a făcut observație și a

solicitat o persoană să iasă din cabina de vot. Ulterior în cabina a rămas un singur alegător.

- **SV 16/27 Edineț, Chetroșica Nouă.** La ora 9:55 în cabina de vot au intrat doi alegători (soț și soție) de vârstă a treia. Președintele le-a făcut observație dar alegători nu au reacționat la observație. Doamna a votat pentru ambii.
- **SV 01/029, Chișinău, Botanica.** Trei alegători au votat în grup. Alegătorii se consultau reciproc pe cine să voteze. Membrii BESV s-au apropiat și le-au făcut observație de mai multe ori.
- **SV 1/ 105 Chișinău, Buiucani.** A fost permis soției în etate să fie în apropierea soțului în etate, totuși când soțul vota, soția s-a apropiat și i-a dat indicații să voteze „punctul 4”. Președintele și membrii BESV le-au făcut observație, dar ei deja votase.
- **SV 1/74 Chișinău, Buiucani.** O doamnă în etate a intrat în cabina de vot cu o persoană, deși era însoțită de o altă persoană în vârstă. Membrii BESV au încercat să intervină și le-au făcut observație.
- **SV 1/ 154 Chișinău, Ciocana.** La ora 9.42 un alegător s-a apropiat de alt alegător, care vota în cabina de vot cu indicația să voteze un candidat. BESV s-a sesizat și persoana a părăsit secția de votare.

Fotografierea buletinelor de vot, alte încălcări ale secretului votului (prezentarea buletinului cu votul exprimat, amplasarea defectuoasă a cabinelor de vot ce permit vizualizarea opțiunii alegătorului etc.) – 13 cazuri.

- **SV 37/3, regiunea transnistreană, Anenii Noi.** Un alegător a făcut poză la buletinul de vot. Membrii BESV nu au observat incidentul respectiv.
- **SV 21/041 Ialoveni, Suruceni.** Alegătorul a făcut o fotografie (selfie) în cabina de vot. Președintele BESV a rugat persoana să iasă din cabina de vot. Observatorul menționează că în această SV mai mulți alegători ies din

cabină cu buletinul de vot demonstrativ încât este vizibil pentru alți participanți unde au aplicat ștampila

- **SV 01/253, Chișinău, Cricova.** Un alegător a fotografiat buletinul său de vot după ce a votat, ca urmare un observator a sesizat președintele BESV. În urma solicitării, alegătorul a șters poza.
- **SV 01/054, Chișinău, Botanica.** După ce a votat, un alegător a fotografiat buletinul său de vot și i-a făcut semn observatorului din partea unui candidat. Membrii BESV nu au reușit să ia măsuri pentru că alegătorul a ieșit grăbit din SV.
- **SV 01/035, Chișinău, Ghidighici.** Un alegător a fotografiat buletinul său de vot. Președintele BESV s-a sesizat și a obligat alegătorul să șteargă poza și a verificat acest fapt personal.
- **SV 01/041, Chișinău, Botanica.** Un alegător făcea poze cu incinta secției de votare, observatorilor, membrilor BESV, alegătorilor, inclusiv a încercat să își fotografieze buletinul de vot. Alegătorul a fost reținut de către poliție.
- **SV 01/029, Chișinău, Botanica.** Un alegător a fotografiat buletinul său de vot după ce a votat. Membrii BESV nu au reușit să ia măsuri pentru că alegătorul a ieșit rapid din SV.
- **SV 11/024, Cimișlia, Gura Galbenei.** Observatorul unui concurent a fost observat cum face poze la cabinele de vot când alegătorii votează.
- **SV 20/002 Hîncești, Hîncești.** A fost fotografiat a buletinul de vot de către un alegător. Președintele a intervenit și a solicitat ca fotografia să fie eliminată din telefon.
- **SV 27/3 Rîșcani, Rîșcani.** După ce a votat un alegător când a aruncat buletinul de vot, a arătat demonstrativ buletinul și a fost fotografiat de o persoană cu care a venit la secția de votare. Președintele BESV și alți membri a BESV nu au reacționat.

- **SV 1/ 266 Chișinău, Vadul lui Vodă.** La ora 9. 25 un alegător s-a apropiat de un observator cu întrebarea dacă corect a votat, ținând în mână buletinul de vot. Nu a fost clar dacă se referea la modul de votare, sau candidatul ales. Atât observatorii cât și secretarul BESV au făcut observație alegătorului.
- **SV 32/3 Ștefan Vodă, Ștefan Vodă.** Cabina de vot destinată persoanelor cu necesități speciale este amplasată lângă fereastră și se observă procesul de votare și opțiunea de vot.
- **SV 25/009 Orhei, Orhei.** Un buletin de vot a fost găsit în cabina de vot de către un alegător. Președintele BESV a decis să-l introducă în urna de vot.

Încetarea/suspendarea nejustificată a votării în secția de votare – 6 cazuri.

- **SV 17/007 Fălești, Albinețul Vechi.** De la ora 9:40 până la ora 11:00 în incinta SV nu a fost electricitate. Procesul de votare a fost suspendat pe durata cât nu a fost curent electric, alegătorilor nu le-a fost permis accesul.
- **SV 1/37, Chișinău, Botanica.** În jurul orei 10, în timpul pauzei de dezinfectarea, a fost suspendat procesul de vot pentru aproximativ 10-12 minute. Astfel, aproximativ 12 persoane au fost nevoite să aștepte până va fi reluat procesul.
- **SV 1/58, Chișinău, Botanica.** În jurul orei 10, în timpul pauzei de dezinfectarea, a fost suspendat procesul de vot pentru aproximativ 15 minute.
- **SV 1/353, Germania, Kassel.** În jurul orei 8, președintele secției de votare a primit mesaj de la autoritățile locale, conform căruia SV va fi închisă din cauza rândului mare format în fața acesteia. Drept soluție, a fost permis accesul a câte 3 alegători în același timp în SV.
- **SV 35/72 Ungheni, Valea Mare.** La ora 12:05, la SV s-a

apropiat reprezentant CECE și a fost încetat procesul de votare, cu scopul de a desigila urna (de rezervă) ce conținea 2 sigilii și a adăuga un sigiliu la urnă ce conținea 3 sigilii. Ulterior a fost elaborat un proces verbal. Procesul de votare a fost suspendat pentru o perioadă de aproximativ 6 minute.

- **SV 1/30, Chișinău, Botanica.** În timpul pauzei de dezinfectare a fost stopat procesul de vot pentru circa 10 minute.

Acces restricționat pentru observatori sau obstrucționarea procesului de observare liberă în secția de votare– 1 caz.

- **SV 16/3, Edineț, or. Edineț.** Timp de o oră observatorului Promo-LEX i-a fost restricționat de către Președintele BESV accesul în SV pe motiv că observatorul ar avea temperatura 37. După termometrii repetate, observatorului i-a fost permisă intrarea în SV când avea temperatura 36.

Nerespectarea măsurilor de protecție și prevenire COVID -19 – 25 cazuri.

- **SV 37/39, regiunea transnistreană, Rezina.** La SV s-au format cozi din alegătorii din regiunea transnistreană care vor să voteze. Aceștia nu respectă condițiile de protecție împotriva COVID-19. După intervenția poliției, mulțimea s-a dispersat.
- **SV 28/4 Sîngerei, Sîngerei.** A fost permisă intrarea în secția de votare la 2 persoane care au venit la ora 8.46 și respectiv 9.06, care au avut temperatura mai mare de 37. Alegătorilor nu le-a fost propus să scrie cerere pentru votarea la locul aflării. Președintele BESV nu s-a implicat.
- **SV 32/15 Ștefan Vodă, Feștelia.** La 9.46 a fost detectat un alegător cu febră. Președintele BESV a permis să voteze, cu condiția ca în acest timp, să fie restricționat accesul pentru alți alegători.

- **SV 32/15 Ștefan Vodă, Feștelița.** La 10:20 a fost detectat un alegător cu febră. Președintele BESV a permis să voteze, cu condiția ca în acest timp, să fie restricționat accesul pentru alți alegători.
- **SV 18/001 Florești, Florești.** Nerespectarea distanței sociale și permiterea mai multor alegători în incinta SV.
- **SV 18/039 Florești, Izvoare.** La ora 7:08 a fost permisă intrarea în SV de către operatori a alegătorului care nu avea mască. Președintele BESV nu era în SV. Nimeni din membrii BESV nu i-a oferit mască de protecție.
- **SV 01/194, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (5 alegători, 4 cabine de vot). Președintele BESV a motivat că în afara SV se formează cozi, respectiv în acest mod se fluidizează procesul. Cu toate acestea, distanța socială se respectă.
- **SV 01/292, Chișinău, Stăuceni.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot. Un membru BESV a sesizat persoana responsabilă de monitorizarea accesului în secție. În scurt timp, situația creată a fost remediată.
- **SV 01/203, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (6 alegători, 3 cabine de vot). Membrii BESV nu au întreprins nimic, situația rezolvându-se de la sine.
- **SV 01/242, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (8 – 10 alegători, 3 cabine de vot), inclusiv nu se respectă distanța socială. Membrii BESV au atenționat alegătorii, totuși aceștia nu se conformează solicitărilor.
- **SV 10/31 Căușeni, Grigorievca.** S-au format cozi, iar alegătorii nu respectau reguli de protecție. Totodată, în incinta SV se permitea accesul mai multor persoane decât numărul cabinelor de vot.
- **SV 18/15, Florești, Ciripcăuți.** Membrii BESV nu respectă regulile de protecție împotriva COVID-19 – nu se poarta

masca/se poarta incorect, cazuri de nepurtare a vizierei. Nu a fost posibila efectuarea corecta a termometriei din cauza nefuncționalității termometrului (a fost schimbat cu altul) și nu se respectă distanța socială.

- **SV 1/405, Regatul Tarilor de Jos, Haga.** La momentul prezentării la SV, nu a fost efectuată termometria la pregătirea SV.
- **SV 18/32, Florești, Gura Camencii.** Între membrii BESV și observatorii acreditați în SV nu este respectată distanța socială.
- **SV 01/203, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (6 alegători, 3 cabine de vot). Membrii BESV nu au întreprins nimic, situația rezolvându-se de la sine.
- **SV 01/242, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (8 – 10 alegători, 3 cabine de vot), inclusiv nu se respectă distanța socială. Membrii BESV au atenționat alegătorii, totuși aceștia nu se conformează solicitărilor.
- **SV 01/197, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (sunt mereu câte 5 alegători, deși sunt 2 cabine de vot).
- **SV 01/194, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (6 alegători, 4 cabine de vot).
- **SV 32/33 Ștefan Vodă, Volintiri.** Pe parcursul zilei alegerilor, Președintele BESV a permis accesul în SV, pentru 9 persoane în etate, fără ca aceștia să-și pună măștile de protecție.
- **SV 33/7 Taraclia, Tvardița.** La 10.37 în SV a fost permis accesul a aproximativ 6 alegători fără masca de protecție.
- **SV 1/ 213 Chișinău, Râșcani.** Cazuri multiple când numărul alegătorilor aflați în secția de votare, era mai mare decât numărul cabinelor de vot. La ora 9.30 în secția de votare erau 7 persoane, 4 cabine de vot.

Președintele BESV nu a luat măsuri.

- **SV 32/3 Ștefan Vodă, Ștefan Vodă.** La ora 11:05 în secția de votare a fost permis accesul a mai mult de 6 persoane, și doar 4 cabine de vot.
- **SV 1/ 183 Chișinău, Ciocana.** Doi alegatori au refuzat să fie verificata temperatura și la solicitarea de a păstra distanța socială, au refuzat la fel și într-un final au refuzat sa voteze.
- **SV 18/64, Florești, Tîrgul Vertiujeni.** În incinta SV, care este dotata cu 2 cabine de vot, se aflau concomitent 5 alegători.
- **SV 12/27, Criuleni, Măgdăcești.** La intrarea în SV, alegătorii stau în rând, fără a respecta distanța socială.

Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale/ ruperea/ deteriorarea sau absența sigiliilor pe urnele de vot – 8 cazuri.

- **SV 30/42, Strășeni, Sireți.** Urna staționară este sigilată doar cu 2 sigilii.
- **SV 33/9, Taraclia, Tvardița.** Una din cele două urne staționare nu este sigilată.
- **SV 33/28, Taraclia, Valea Perjei.** Una din două urne staționare nu este sigilată.
- **SV 6/9, Briceni, Berlinți.** Au fost aplicate doar 3 sigilii la urna de vot staționară. Președintele BESV a argumentat ca așa au procedat permanent.
- **SV 29/30, Soroca, Dubna.** La una dintre urnele staționare sunt aplicate doar 2 sigilii.
- **SV 1/443, Danemarca, Copenhaga.** Dat fiind faptul că urna de vot acordată SV este diferită decât cele utilizate pe teritoriul Republicii Moldova, a fost posibilă aplicarea doar a două sigilii.
- **SV 1/325, Federația Rusă, Moscova.** Dat fiind că urna de vot nu este după modelul celor utilizate de CEC pe teritoriul Republicii Moldova, aceasta a fost sigilată

prin plombare.

- **SV 32/19, Ștefan Vodă, Olănești.** Urna de vot mobilă nu este sigilată. Membrii BESV au motivat acest lucru prin faptul că nu au fost înregistrate persoane care ar dori să voteze la domiciliu.

Întreruperea procesului de filmare a operațiunilor electorale privind deschiderea secției de votare sau a procedurilor de numărare a buletinelor de vot – 4 cazuri.

- **SV 1/383, Republica Italiana, Bergamo.** Nu a fost posibilă conectarea camerei video, din care cauză pregătirea a fost efectuată fără înregistrare.
- **SV 01/092, Chișinău, Buiucani.** Procesul de pregătire privind deschiderea secției de votare a început a fi înregistrat de la ora 6.50 când toate acțiunile au fost deja realizate. Camera video a continuat înregistrarea și după deschiderea de votare. Președintele BESV a fost informat, dar nu au fost întreprinse careva măsuri.
- **SV 1/329, Federația Rusă, Moscova.** Nu a fost posibilă conectarea camerei video din care cauză pregătirea SV pentru activitate a fost filmată cu telefonul.
- **SV 27/7, Rîșcani, Costești.** Camera de luat vedere continuă să lucreze pe parcursul zilei.

Altele – 10 cazuri

- **Mun. Chișinău –** Alegătorii sunt telefonați de persoane care se prezintă ca fiind activiști a unui anumit partid și întreabă cetățenii dacă au votat deja. La întrebarea de unde au numărul de telefon, persoana care telefonează zice că listele sunt furnizate de partid.
- **SV 1/377, Italia, Treviso.** Pe podeaua SV a fost găsit un buletin de vot cu opțiunea politică manifestată. Președintele BESV a colectat buletinul în vederea anulării acestuia. Nu a fost posibilă identificarea alegătorului care a pierdut buletinul.
- **SV 37/20 și 37/21, regiunea transnistreană, Căușeni,**

- Hagimus.** În împrejurimile SV lipseau indicatori care ar ajuta alegătorii să găsească amplasarea geografică a SV.
- **SV 37/6, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Gura Bîcului.** La 10:45, locuitorii din s. Gura-Bîcului au protestat împotriva aflării SV pentru alegătorii din regiunea transnistreană în localitate.
 - **SV 10/4 Căușeni, or. Căușeni.** La ora 9.35 un alegător a introdus buletinul în urna de vot fără a-l completa. Observatorii au observat și au informat președintele BESV. Președintele BESV a chemat imediat alegătorul care era ieșit din SV. Acestuia i s-a oferit un alt buletin de vot cu respectarea pașilor votării.
 - **SV 37/13, regiunea transnistreană, Căușeni.** La 08:42, un alegător s-a prezentat la SV cu buletinul său și a soției și a solicitat să voteze și din numele acesteia. După ce a primit i s-a oferit un răspuns negativ, acesta s-a interesat cu cât va fi remunerat dacă votează. La informarea precum că nu se remunerează exprimarea votului, membrii BESV au colectat datele de identitate ale alegătorului și l-au întrebat de unde dispune de astfel de informații. Alegătorul a răspuns că a văzut la TV precum că poate primi 20 euro dacă votează în favoarea unui candidat. Persoana a refuzat "să voteze gratis" și s-a îndreptat către o altă SV, amplasată în aceeași clădire.
 - **Regiunea transnistreană, Rezina.** La ora 07:32, un grup de cetățeni intenționa să blocheze accesul de pe pod pentru a nu permite cetățenilor din stânga Nistrului să voteze.
 - **Regiunea transnistreană, Florești.** La 08:37, în apropierea punctului de control din s. Sanătăuca, un grup de susținători ai unui candidat, au blocat accesul unui automobil cu numere de înmatriculare transnistrene. După intervenția forțelor de ordine, grupul respectiv a permis accesul automobilului menționat.
 - **SV 01/082, Chișinău, Buiucani.** Un alegător a solicitat membrilor BESV un alt buletin de vot dat fiind faptul că

în buletinul primit a marcat candidatul dorit cu pixul în loc să aplice ștampila. Membrii BESV au refuzat să îi ofere un alt buletin de vot. Alegătorul a depus o plângere.

- **SV 17/046 Florești, Obreja Veche.** De la ora 10:15 – 11:55 energia electrică a fost deconectată. Procesul de votare nu a fost întrerupt.

Comunicatul este elaborat în cadrul Misiunii de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, al Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Monitorizarea alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020”, precum și al Consiliului Europei prin proiectul „Suport pentru observarea civică a alegerilor prezidențiale din 2020 în secțiile de votare create în străinătate”. Componenta „Discursul instigator la ură” este susținută de către Departamentul justiție și drepturile omului al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova – etapa a IV-a”.

Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor sau partenerilor. Conținutul acestui document poate fi supus revizuirilor redacționale.

În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba română.

Pentru mai multe detalii, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de comunicare al Misiunii de Observare Promo-LEX a alegerilor pentru funcția de Președinte al

Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020: GSM 069269684,
e-mail: inga.stegarescu@promolex.md

Misiunea de Observare a Alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 | Deschiderea secțiilor de votare

#observatorPromoLEX

Misiunea de Observare a Alegerilor pentru
funcția de Președinte al Republicii Moldova
din 1 noiembrie 2020

DESCHIDEREA SECȚIILOR DE VOTARE

Ora 9:00

1 noiembrie 2020

Ora: 9:00

Misiunea de Observare Promo-LEX a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 constată că până la ora 9:00 Misiunea a recepționat 63 de rapoarte de incidente de la observatori, prezentul comunicat incluzând 35 de incidente prelucrate de echipa centrală a Misiunii Promo-LEX la ora respectivă:

Deschiderea secțiilor de votare:

Misiunea Promo-LEX de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 constată,

Acces restricționat pentru observatori sau obstrucționarea procesului de observare liberă în secția de votare– 1 caz.

- **SV 36/7 UTA Găgăuzia, Comrat.** Observatorului Promo-LEX i-a fost restricționat accesul în SV până la ora 6:55. Observatorul s-a prezentat la SV la ora 6:40, iar Președintele BESV a motivat aceasta prin faptul că, observatorii trebuie să fie prezenți la ora 6:30.

Prezența materialelor de publicitate, afișaje, panouri electorale în raza secției de votare (100 metri de la localul secției) – 6 cazuri.

- **SV 7/6, Cahul, Văleni.** Pe panoul de publicitate din raza de 100 m ai secției au fost depistate materiale publicitare în favoarea a doi concurenți. Președintele BESV a comunicat OTS Promo-LEX că nu le-a observat. La moment sunt scoase.
- **SV 01/266, Chișinău, Vadul lui Vodă.** La o distanță de cca. 20 metri de la SV este amplasat un afișaj electoral al unui candidat. Președintele BESV a fost informat și a spus că va lua atitudine.
- **SV 13/001, Dondușeni.** În raza de 100 m de la SV sunt amplasate pliante electorale A4 ale unui candidat.

- **SV 16/2, Edineț.** În fața SV, la aproximativ 70 metri, este situat sediul unui concurent, iar pe poarta acestuia sunt amplasate trei bannere cu candidatul. La informarea președintelui BESV despre situația respectivă, acesta nu a avut o reacție.
- **SV 36/4, UTAG, Comrat.** La o distanță de aproximativ 70 de metri de la SV se află bannerul unui candidat.
- **SV 18/54, Florești, Răduleni Vechi.** La aproximativ 50 metri de SV este amplasat bannerul unui candidat.

Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale/ ruperea/ deteriorarea sau absența sigiliilor pe urnele de vot – 5 cazuri.

- **SV 01/221, Chișinău, Rîșcani.** La ora 06.55, urnele staționare au fost sigilate doar cu câte 2 sigilii. Președintele BESV a menționat că toate sigiliile recepționate au fost utilizate și că nu are mai multe.
- **SV 35/72 Ungheni, Valea Mare.** O urnă staționară a fost sigilată cu 3 sigilii, iar pe altă urnă staționară au fost aplicate 2 sigilii. Președintele BESV a explicat că acest număr de sigilii i-au fost oferite.
- **SV 28/52, Sîngerei, Pepeni.** Urna de vot a fost sigilata doar cu 2 sigilii. La întrebarea observatorului, președintele BESV a spus, că are trei urne de vot și nu are destule sigilii pentru fiecare.
- **SV 1/329, Federația Rusă, regiunea Moscova.** Dat fiind faptul că urna de vot avea disponibile doar 2 poziții pentru aplicarea sigiliilor, au fost aplicate 2 sigilii.
- **SV 1/416, România, Sibiu.** Dat fiind faptul că urna de vot acordată SV este diferită decât cele utilizate pe teritoriul Republicii Moldova, a fost posibilă aplicarea unui singur sigiliu, la portiera deasupra urnei.

Înteruperea procesului de filmare a operațiunilor electorale privind deschiderea secției de votare sau a procedurilor de numărare a buletinelor de vot – 6 cazuri.

- **SV 27/37 Rîșcani, Răcăria.** Camera de înregistrare video pornită 7.03.
- **SV 27/25 Rîșcani, Hiliuți.** Camera a fost pornită la 6.59 doar pentru câteva secunde, doar pentru mențiunea că secția de votare a fost deschisă.
- **SV 25/045 Orhei, Mălăiești.** Camera video nu a fost conectată pentru a filma procesul de deschidere a SV.
- **SV 25/040 Orhei, Furceni.** Procesul de filmare s-a întrerupt pe parcursul monitorizării video a procedurilor de deschidere a SV din cauza unei erori tehnice. Nu lucra blocul pentru energie la care era conectat. Președintele BESV a căutat alt bloc și încerca să rezolve situația.
- **SV 1/415, România, Suceava.** Biroul electoral nu a dispus de un cablu pentru a conecta camera video, din care cauză procesul de pregătire a SV a fost filmat cu telefonul mobil.
- **SV 18/9, Florești, Alexeevca.** Camera video a fost pornită după ce membrii BESV au sigilat urna de vot.

Restricționarea accesului în secția de votare pentru alegători care manifestă simptome ale infecției respiratorii acute (temperatura mai mare de 37 grade Celsius, tuse, respirație îngreunată, etc.) – 1 caz.

- **SV 2/45, Bălți, or. Bălți.** În jurul orei 8:35, la SV a venit o alegătoare, aproximativ 58-60 ani, cu temperatura de 37,4. Membrul BESV nu i-a permis accesul în secție. În scurt timp președintele BESV a informat-o că are voie să intre să voteze. Alegătoarea a refuzat să intre și a plecat.

Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă) – 1 caz.

- **SV 7/6, Cahul, Văleni.** La ora 8.40, la o distanță de aproximativ 50 m de la SV, s-a oprit un microbuz de

culoare albă cu nr. de înmatriculare BZJ 278 din care a coborât în jur de 15 persoane. Microbuzul nu avea nici o inscripție referitor la transportare persoane, fără semn de ruta regulata sau numere galbene.

Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri (suspendarea funcționării; situații când SIAS Alegeri indică faptul că alegătorul a votat, iar acesta susține că nu a votat) – 4 cazuri.

- **SV 01/078, Chișinău, Buiucani.** În intervalul 07.08 – 07.39 au fost observate deficiențe tehnice ale sistemului SIAS Alegeri, sistemul nu a funcționat.
- **SV 01/223, Chișinău, Rîșcani.** Un calculator din cele două ale secției de votare nu poate fi conectat la SIAS Alegeri. La ora 07.40, Președintele BESV a chemat specialiștii de la Moldtelecom, dar până la moment situația nu a fost remediată.
- **SV 01/125, Chișinău, Centru.** SIAS Alegeri nu a funcționat în intervalul 7.00 – 7.30. Președintele BESV a chemat specialiștii după care deficiența a fost înlăturată.
- **SV 1/339, Federația Rusă, Surgut Hanti-Mansiisk.** În pofida prezenței la locul de muncă a operatorilor SIAS "Alegeri", precum și buna funcționare a echipamentelor tehnice (calculatoarele), sistemul informațional de stat SIAS "Alegeri" nu a funcționat până la ora 7:52 (ora Federației Ruse).

Deficiențe în listele electorale (discrepanțe dintre adrese; alegători decedați; semnături în locul altor persoane) – 1 caz.

- **SV 01/092, Chișinău, Buiucani.** Un alegător care recent și-a modificat viza de reședință nu s-a regăsit în lista electorală de bază. Alegătorului nu i s-a permis să voteze pe lista suplimentară chiar dacă a prezentat actul de identitate în care era specificat domicilierea

în raza secției respective.

Fotografierea buletinelor de vot, alte încălcări ale secretului votului (prezentarea buletinului cu votul exprimat, amplasarea defectuoasă a cabinelor de vot ce permit vizualizarea opțiunii alegătorului etc.) – 1 caz.

- **SV 01/223, Chișinău, Rîșcani.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Acest fapt a fost observat de Președinte și membrii BESV. Când i-au fost solicitate explicații, alegătorul a spus că de fapt în acel moment a dorit să răspundă la un apel. Președintele BESV a menționat că va documenta acest caz.

Încălcarea de către funcționarii electorali a măsurilor de protecție și prevenire a infecției COVID -19 – 4 cazuri.

- **SV 18/026 Florești, Cunicea.** Lista privind rezultatele termometriei a fost îndeplinită după deschiderea SV, la 8:40. Președintele BESV a inclus date în listă fără a fi măsurată temperatura corpului membrilor BESV.
- **SV 18/23, Florești, Cuhureștii de Sus.** Între membrii BESV nu este respectată distanța socială, iar președintele BESV nu poartă mască de protecție. În plus, observatorului nu i-a fost efectuată termometria la momentul prezentării la sediul SV. SV a fost deschisă la orele 06.55.
- **SV 18/9, Florești, Alexeevca.** Membrii BESV nu au avut viziune și nu purtau corect masca de protecție.
- **SV 18/54, Florești, Răduleni Vechi.** Nu funcționează corect termometrul. La solicitarea observatorilor, membrii BESV au schimbat termometrul.

Altele – 5 cazuri

- **SV 4/14, Anenii Noi, Todirești.** A fost deconectată energia electrică. Nu este energie electrică în jumătate de stat. Președintele BESV a raportat situația, la moment nu este încă remediată situația.

- **SV 32/21 Ștefan Vodă, Popeasca.** În Procesul Verbal de deschidere a secției de votare a fost menționată prezența a 3 cabine de vot, pe când în SV sunt prezente doar 2 cabine de vot.
- **SV 18/002, Florești, Florești.** Înainte de deschiderea SV, pe listele electorale de bază au fost declarați un număr de 2699 de alegători. După deschiderea SV, președinta BESV a ținut să menționeze că a fost telefonată de către reprezentanții CEC și au solicitat de a exclude numărul de 19 alegători cărora li s-a eliberat certificate cu drept de vot.
- **SV 37/3, Regiunea transnistreană, Anenii Noi.** La ora 08:07, dat fiind faptul că a bifat eronat cu pixul în buletinul de vot, un alegător a solicitat un alt buletin. Membrii BESV însă au refuzat să-i ofere un buletin nou, din care cauză alegătorul a aplicat ștampila "votat" în buletinul marcat cu pixul. După acest caz, președintele BESV a explicat membrilor BESV că ei sunt obligați să ofere alt buletin la cererea alegătorului.
- **SV 01/092, Chișinău, Buiucani.** Procesul-verbal privind deschiderea secției de votare a fost întocmit cu întârziere, la ora 7.11. La acel moment deja votase 3 alegători.

Comunicatul este elaborat în cadrul Misiunii de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, al Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Monitorizarea alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020”, precum și al Consiliului Europei prin proiectul „Suport pentru observarea civică a alegerilor prezidențiale din 2020 în secțiile de votare create în străinătate”. Componenta „Discursul instigator la ură” este susținută de către

Departamentul justiție și drepturile omului al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova – etapa a IV-a”.

Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor sau partenerilor. Conținutul acestui document poate fi supus revizuirilor redacționale.

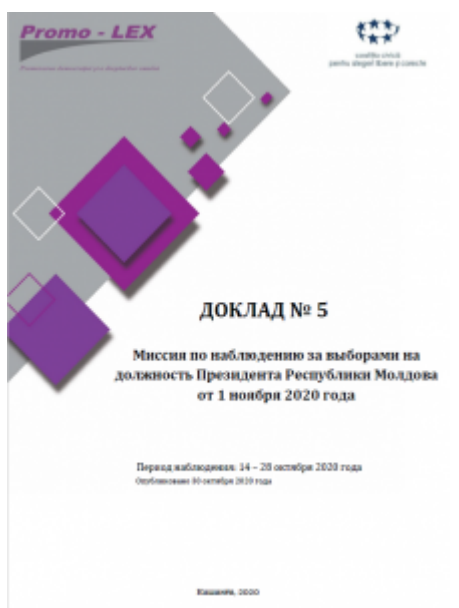
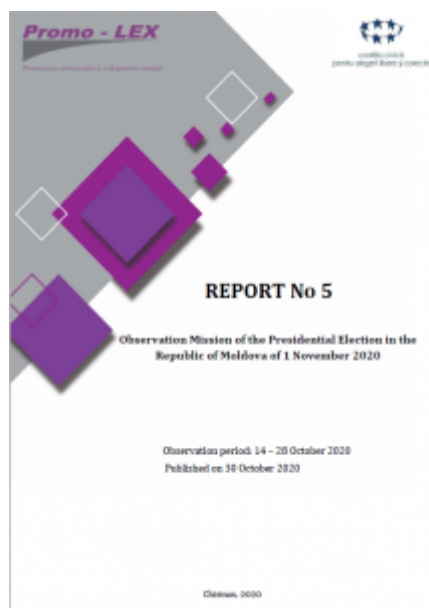
În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba română.

Pentru mai multe detalii, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de comunicare al Misiunii de Observare Promo-LEX a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020: GSM 069269684, e-mail: inga.stegarescu@promolex.md

RAPORTUL nr. 5 | Misiunea de Observare a Alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1

noiembrie 2020

Concluziile Misiunii de Observare Promo-LEX la final

de campanie: Concurenții electorali nu declară cheltuielile reale suportate în campanie iar numărul de încălcări crește îngrijorător

Misiunea de Observare (MO) Promo-LEX a lansat cel de-al cincilea raport de monitorizare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova. Ca și în rapoartele precedente, MO a constatat mai multe probleme, printre care: utilizarea resurselor administrative, intimidare și prezența discursului instigator la ură și discriminare în mesajele concurenților, oferirea cadourilor cu tentă electorală, dar și implicarea cultelor religioase în campania electorală a unui candidat. La fel, observatorii Promo-LEX au constatat includerea persoanelor decedate și erori de adrese în listele electorale.

Încălcări multiple pe ultima sută de metri

MO Promo-LEX comparativ cu primele două săptămâni de campanie,

constată practic o dublare a numărului de activități electorale – 992. La fel, constatăm noi cazuri de implicare a PSRM, partid care nu a desemnat candidați, în campania electorală a CI Igor Dodon (52% din toate activitățile candidatului).

Observatorii au identificat și cel puțin 24 de cazuri ce pot calificate drept utilizare a resurselor administrative, dintre care: 21 – Igor Dodon (CI) și 3 – Tudor Deliu (PLDM). Au fost raportate cel puțin două cazuri ce pot fi calificate drept corupere a alegătorilor, în ambele fiind vizat candidatul Igor Dodon (CI).

În context, au fost raportate și cel puțin 52 cazuri în care activitățile de promovare a candidaților au fost efectuate de aleșii locali cu statut de președinte/vicepreședinți de raion sau primar/viceprimar. Acțiunile de agitație electorală erau întreținse în perioada concediilor de odihnă solicitate anume pe perioada campaniei electorale prioritar fără înregistrare la CEC în calitate de persoane de încredere.

De asemenea, au fost raportate cel puțin 6 cazuri în care au fost implicați reprezentanți ai cultelor religioase în campania electorală a candidatului Igor Dodon (CI).

Potrivit rapoartelor observatorilor, au fost înregistrate cel puțin nouă cazuri de intimidare a candidaților sau vandalizare a materialelor publicitare ale acestora, fiind vizați în 2 cazuri – Igor Dodon (CI), 2 cazuri – Maia Sandu (PAS), 2 cazuri – Renato Usatîi (PN), și câte un caz – Violeta Ivanov (PPȘ), Octavian Țîcu (PUN) și Andrei Năstase (PPPDA).

Cheltuieli neraportate și donații cu depășirea plafonului mijloacelor financiare ce pot fi transferate pe contul Fond electoral

Conform rapoartelor prezentate la CEC, volumul veniturilor declarate de către concurenții electorali, pentru perioada 10 – 23 octombrie, este de 6 027 149 lei, dintre care 996 772 de

lei sunt venituri în mărfuri și servicii gratuite.

Misiunea estimează cel puțin 3 800 981 de lei neraportați în această perioadă de către concurenții electorali: Violeta Ivanov (PPȘ) –1 574 706 lei, Igor Dodon (CI)- 932 334 lei, Andrei Năstase (PPPDA) –551 901 lei, Maia Sandu (PAS) – 288 176 lei, Renato Usatîi (PN) – 291 226 lei, Tudor Deliu (PLDM) – 61 117 lei, Octavian Țîcu (PUN) – 74 813 lei, Dorin Chirtoacă (BE UNIREA) – 26 708 lei.

Nerespectarea măsurilor de protecție de către organele electorale

Potrivit observatorilor Promo-LEX, nu toate CECE respectă cerințele privind activitatea în condiții de pandemie: 8 (22%) consilii nu dețin registrul de monitorizare a temperaturii funcționarilor electorali, cel puțin 18 (50%) CECE nu efectuează termometria vizitatorilor, iar în cazul a 5 CECE (14%) nu se regăsesc informații privind regulile de protecție a sănătății în perioada pandemiei. De asemenea, în cel puțin 7 cazuri, potrivit observatorilor, CECE au depistat anumite lipsuri din lista materialelor de protecție și prevenire a răspândirii infecției COVID-19 recepționate de la CEC.

Cu regret, constatăm nerespectarea cerințelor privind măsurile de protecție în context pandemic și de către 776 (82%) de birouri electorale ale secțiilor de votare(BESV).

Deficiențele Codurilor electoral și administrativ limitează dreptul concurenților la un recurs efectiv

Potrivit observatorilor Promo-LEX, în perioada de referință la CEC a fost o singură contestație, soluționată în termene legale. În cazul la alte șase sesizări/ demersuri, CEC se pare că nu le-a soluționat și nu a publicat vreun răspuns.

În contextul soluționării litigiilor, MO Promo-LEX constată că, concurenților electorali le este afectat dreptul la un

recurs efectiv din cauza omisiunii ajustării prevederilor Codului electoral și administrativ.

Limitarea accesului observatorilor la listele electorale

Promo-LEX a atestat nerespectarea termenelor de transmitere a listelor electorale către BESV în cazul a cel puțin 406 BESV (42%) din 947 vizitate. Totodată, menționăm că în circa 20% (184) din secțiunile vizitate observatorilor le-a fost limitat accesul la listele electorale ce conțin datele depline ale alegătorilor.

Printre erorile identificate mai des în liste se numără: prezența persoanelor decedate în liste (145 cazuri) și atribuirea eronată a alegătorilor la altă SV din aceeași sau chiar altă localitate (45 cazuri).

Mai puțini observatori acreditați comparativ cu scrutinul parlamentar din 2019

În perioada de observare au fost acreditați de către CEC 1 153 (53%) de observatori și experți. În total, pentru alegerile

prezidențiale au fost acreditați cumulativ 2 193 de observatori, dintre care – 1883 observatori naționali, 299 de observatori internaționali și 11 experți electorali internaționali. Din numărul total al observatorilor naționali, Asociația Promo-LEX a acreditat 1200 (64%). Comparativ cu scrutinul parlamentar din 24 februarie 2019, atestăm o descreștere cu 45% a numărului de observatori naționali și cu 60% a numărului de observatori internaționali.

Discursul de ură și instigare la discriminare

Constatăm o creștere continuă a numărului de cazuri de utilizare a discursului de ură atât de către candidați, cât și de către politicieni, lideri de opinie, jurnaliști și cetățeni. Doar în perioada de referință au fost identificate cel puțin 76 cazuri noi, cu 13 mai multe decât în perioada precedentă de monitorizare.

Dintre acestea, în 46 cazuri autorul acestui tip de discurs a fost candidatul Renato Usatîi (PN), în trei cazuri Andrei Năstase (PPPDA) și în câte un caz autori au fost Dorin Chirtoacă (Blocul Electoral UNIREA), Violeta Ivanov (PPȘ) și Igor Dodon (CI).

Alte 15 cazuri de mesaje de ură și/sau instigare la discriminare i-au vizat pe 5 din cei 8 candidați înscriși în cursa electorală. Astfel, Igor Dodon a fost vizat în 5 cazuri, Maia Sandu – 4 cazuri, Violeta Ivanov- 3 cazuri, Dorin Chirtoacă – 2 cazuri și într-un caz a fost vizat Renato Usatîi.

De asemenea, au fost înregistrate șapte cazuri noi de discurs de ură împotriva alegătorilor, în general, și a alegătorilor de pe malul stâng al râului Nistru, în special.

Asociația Promo-LEX atrage atenția că utilizarea discursului de ură și instigare la discriminare în spațiul public și mass-media de către candidați și susținătorii acestora, în contextul campaniei electorale, afectează atât demnitatea

contracandidaților, cât și a persoanelor care fac parte din anumite grupuri sociale, inclusiv atunci când sunt utilizate prejudecăți și stereotipuri sau se instigă la discriminare și violență.

Misiunea de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020, este desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, al Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Monitorizarea alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020”, precum și al Consiliului Europei prin proiectul „Suport pentru observarea civică a alegerilor prezidențiale din 2020 în secțiile de votare create în străinătate”. Componenta „Discursul instigator la ură” este susținută de către Departamentul justiție și drepturile omului al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova – etapa a IV-a”.

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba română.

Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md

Misiunea Promo-LEX constată tot mai multe cazuri de utilizare a discursului de ură, implicarea cultelor religioase în campanie și utilizarea resurselor administrative, iar organele electorale nu respectă în totalitate rigorile sanitaro-epidemiologice

Promo-LEX constată tot mai multe cazuri ce pot fi calificate drept utilizare a resurselor administrative, dar și creșterea numărului de cazuri de discurs de ură și instigare la discriminare de 2,6 ori. În perioada de observare (30 septembrie – 13 octombrie), a fost atestată sporirea numărului de evenimente electorale, cazuri de nerespectare a regulilor instituite de Comisiile Teritoriale Extraordinare de Sănătate Publică, precum și primele cazuri de implicare a cultelor religioase în campania electorală a unui candidat.

Incertitudini legale care generează inegalități de șanse pentru concurenții electorali

Misiunea de Observare Promo-LEX atrage atenția asupra neclarităților privind legalitatea susținerii de către un partid politic a candidatului independent, inclusiv din perspectiva raportării lacunare a finanțării campaniei electorale, dar și a implicării în campania electorală a partidelor politice care oficial nu participă în alegeri. Constatăm implicarea membrilor și simpatizanților PSRM, partid care nu a desemnat candidați, în campania electorală a CI Igor Dodon. De asemenea, atestăm reglementarea insuficientă a mecanismului de suspendare a Președintelui Republicii Moldova pentru participare în campania electorală.

În mod repetat, ca și la alegerile prezidențiale din 2016, MO Promo-LEX constată reglementări legale care afectează egalitatea șanselor pentru concurenți din perspectiva începerii concomitente a campaniei electorale.

Concurenți electorali mai activi, incidente mai multe

În debutul campaniei electorale, MO Promo-LEX atestă sporirea de circa 5 ori, comparativ cu perioada precedentă de raportare, a numărului de evenimente electorale identificate – 595. Dintre acestea, potrivit observatorilor 39% au fost efectuate de Igor Dodon (CI), 22% – Renato Usatîi, 19% – Maia Sandu (PAS).

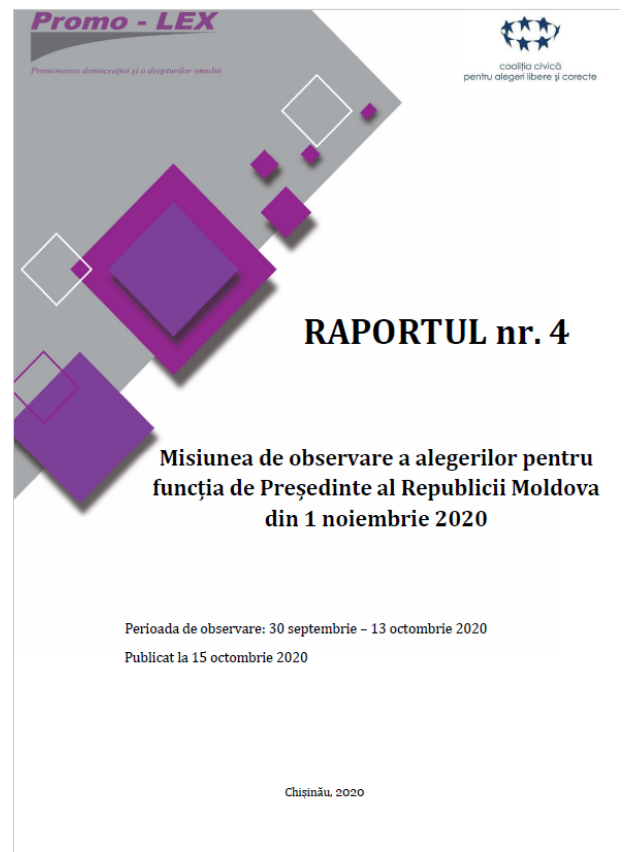
La fel, atragem atenția asupra a cel puțin 6 cazuri ce pot fi calificate drept nerespectare a regulilor de sănătate publică instituite de Comisiile Teritoriale Extraordinare de Sănătate Publică pe aspectul de desfășurare a întrunirilor, vizându-i pe Igor Dodon (CI) – 3 cazuri; Maia Sandu (PAS) – 2 cazuri; și 1 caz – Tudor Deliu (PLDM).

Observatorii Promo-LEX au raportat cel puțin 18 cazuri ce pot fi calificate drept utilizare a resurselor administrative, dintre care: 14 – Igor Dodon (CI), câte un caz – Tudor Deliu (PLDM), Renato Usatîi (PN), Andrei Năstase (PPPDA) și Violeta Ivanov (PPȘ).

În creștere este numărul de cazuri ce pot fi calificate drept utilizare a imaginii persoanelor oficiale străine și a imaginilor ce reprezintă instituții/simboluri de stat, fiind identificate și raportate cel puțin 7 cazuri. Dintre acestea, câte două cazuri se referă la Maia Sandu (PAS), Andrei Năstase (PPPDA) și Dorin Chirtoacă (BE Unirea), iar într-un caz e vizat Tudor Deliu (PLDM).

De asemenea, au fost raportate cel puțin două cazuri în care au fost implicați reprezentanți ai cultelor religioase în campania electorală a candidatului Igor Dodon (CI).

Cheltuieli de cel puțin 809 477 lei neraportate de către candidați

Potrivit datelor publicate pe pagina oficială a CEC, din cei 8 candidați înregistrați, unul (Octavian Țîcu) nu a depus nici raport și nici demers de neefectuare a cheltuielilor. Principala sursă a veniturilor declarate de către concurenții electorali, pentru prima săptămână de campanie electorală, o constituie donațiile din partea persoanelor fizice. Misiunea, atestă un transfer de pe contul curent al unui partid în contul „Fond electoral” care depășește plafonul de 95 436 lei stabilit pentru persoane juridice prin circulara CEC din 15 septembrie 2020, totuși o reacție a CEC la acest fapt încă nu a avut loc.

Totodată, constatăm că 566 persoane fizice au donat în bani 7, 68 mil. de lei, au urmat donațiile în mărfuri și servicii în valoare de 1 302 239 de lei. Misiunea notează că declararea donațiilor materiale este o practică pozitivă de asigurare a transparenței campaniei electorale. Totuși, declararea acestor donații în afara contului „Fond electoral” riscă să diminueze din corectitudinea raportării și să servească drept o modalitate de ocolire a rigorile de verificare a fluxurilor

financiare din contul „Fond electoral”.

Potrivit observării, în mod repetat, niciun concurent electoral nu raportează cheltuielile pentru activitatea agitatorilor și nici nu declară serviciile acestora drept donații materiale. Așadar, potrivit estimărilor, 6 concurenți electorali au omis reflectarea completă a cheltuielilor de campanie în cuantum de cel puțin 809 477 de lei: Igor Dodon(CI)- 474 856 lei, Andrei Năstase(PPPDA) – 111 531 lei, Violeta Ivanov (PPȘ) – 105 236 lei, Maia Sandu(PAS) – 67 812 lei, Renato Usatîi – 29 598 lei, Tudor Deliu (PLDM) 20 444 lei.

Campanie electorală cu tot mai multe mesaje de ură și discriminare

Regretăm creșterea numărului de cazuri de utilizare a discursului de ură atât de către candidați, cât și de către politicieni, lideri de opinie, jurnaliști și cetățeni. Doar în perioada de referință au fost identificate cel puțin 63 cazuri noi, cu 39 mai multe decât în perioada precedentă de monitorizare.

Dintre acestea, în 39 cazuri autorul acestui tip de discurs a fost candidatul Renato Usatîi (PN), iar în alte două cazuri Andrei Năstase (PPPDA) și Octavian Țîcu (PUN). Alte 15 cazuri de mesaje de ură și/sau instigare la discriminare i-au vizat pe 5 din cei 8 candidați înscriși în cursa electorală. Astfel, Igor Dodon a fost vizat în 4 cazuri, Maia Sandu – 6 cazuri, Renato Usatîi – 2 cazuri, Octavian Țîcu și Dorin Chirtoacă în câte un caz.

Asociația Promo-LEX atrage atenția asupra faptului că acest tip de discurs afectează nu doar candidații, dar și persoanele care fac parte din diferite grupuri sociale (femei, persoane LGBT, persoane cu dizabilități etc). În același timp, constatăm că în niciunul dintre cazurile de discurs de ură sau instigare la discriminare înregistrate la posturile TV,

moderatorii emisiunilor nu au reacționat.

Activitatea organelor electorale în condiții de pandemie

Potrivit observatorilor Promo-LEX, nu toate CECE respectă cerințele privind activitatea în condiții de pandemie: 12 (34%) consilii nu dețin registrul de monitorizare a temperaturii funcționarilor electorali, cel puțin 18 (50%) CECE nu efectuează termometria vizitatorilor, iar în cazul a 4 CECE (11%) nu se regăsesc informații privind regulile de protecție a sănătății în perioada pandemiei.

Privind activitatea birourilor electorale ale secțiilor de votare (BESV), constatăm că în cazul a cel puțin 48 BESV nu a fost respectată componența dintr-un număr impar de membri, iar în cazul a trei din totalul de 116 birouri observate în perioada de referință, nu a fost respectată procedura de vot deschis.

Din perspectiva de gen, componența birourilor electorale ale secțiilor de votare (BESV) este constituită în mare parte din femei – 83%. În componența a 468 BESV nu este nici un bărbat.

BESV constituite fără participarea autorităților locale

Chiar dacă prevederile legale stabilesc că trei membri BESV se propun de către consiliile locale, Promo-LEX constată că în

componenta a cel puțin 355 de birouri electorale (18%) nu sunt membri din partea APL. Subliniem că nici un BESV constituit de CECE nr. 1 Chișinău nu are membri desemnați de APL. Potrivit observatorilor Promo-LEX, în lipsa deciziei consiliului municipal pe acest subiect, majoritatea absolută a membrilor BESV au fost desemnați din Registrul Funcționarilor Electoralii (RFE), gestionat de CEC. În context apare întrebarea dacă persoanele respective cu adevărat sunt în listele RFE, sau procedura de desemnare din contul acestui registru ar fi o formalitate. Atragem atenția că problema lipsei transparenței în completarea RFE de către CEC a fost semnalată de Promo-LEX încă la scrutinul prezidențial din 2016.

Circa 60 de activități de informare, educație electorală și mobilizare apolitică desfășurate de Asociația Promo-LEX și partenerii acesteia

În contextul alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020, în perioada de raportare, Asociația Promo-LEX și alte trei organizații care au beneficiat de sub-granturi din partea Asociației, au realizat cel puțin 59 de activități de informare, educație electorală și mobilizare apolitică a alegătorilor. Reieșind din restricțiile sanitar-epidemiologice impuse de pandemia de COVID-19, toate activitățile au fost realizate în mediul online și au fost promovate pe rețelele de socializare.

Misiunea de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020, este desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, al Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Monitorizarea alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020”, precum și al Consiliului Europei prin proiectul „Suport pentru observarea civică a alegerilor prezidențiale din 2020 în secțiile de votare create în străinătate”. Componenta „Discursul

instigator la ură” este susținută de către Departamentul justiție și drepturile omului al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova – etapa a IV-a”.

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba română.

Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md